

KELEIVIS
DARBO ŽMONIŲ LAIKRAŠTIS

Prenumerata metams:
Amerikoje \$2.00
Pietų Amerikos Valstybėse,
Kanadoje ir kitur \$3.00

Prenumerata pusei metų:
Amerikoje \$1.25
Kanadoje ir kitur už Suvienytų
Valstijų \$1.50

Apskeltimų kainų klauskit laišku.
Kreipiantis su kokiais nors reikalais
adresuokite:

KELEIVIS
253 Broadway, So. Boston, Mass.

KELEIVIS

THE TRAVELER ——— LITHUANIAN WEEKLY

KELEIVIS
LITHUANIAN WEEKLY

Represents over 75,000 Lithuanians in
New England, and about 1,000,000
in the United States.

THE BEST ADVERTISING
MEDIUM

Advertising Rates
on Application.

KELEIVIS
253 Broadway, So. Boston, Mass.

NO. 48 Keleivio Telefonas SO. BOSTON, NOVEMBER-LAPKRIČIO 29, 1939. Keleivio Telefonas METAI XXXIV
SOUTH BOSTON 3071 "Entered as Second Class Matter" February 23, 1905, at the Post Office at Boston, Mass., under the Act of March 3, 1879 SOUTH BOSTON 3071

Lietuviai Rado Vilniuje Tik Anarchiją ir Suirutę

DIRBTUVES IŠPLĖSTOS IR IŠVEŽTOS RUSIJON.

Betvarkei padininti bolševikai paleido ir kriminalistus iš kalėjimų.

Kai Amerikos spaudos korespondentai skelbė, kad rusai plėšia iš Vilniaus fabriku mašinas ir gabena Rusiją, tai mūsų komunistai sakė, jog tai esąs "biaurus Sovietų Rusijos šmeižimas."

Bet štai ką dabar praneša "Naujiųjų" korespondentų iš Lietuvos:

"Vilniaus miestą atgavome visai tuščią, tai yra, visos pramonės ir stambesnių amatų įmonės išgabentos į SSSR, kaip Lenkijos valstybės karo grobį. Darbininkai tokiu būdu negali greitai sulaukti bet kokio darbo..."

"Lietuvos Žinios" irgi rašė, kad "Vilniaus fabrikai palikti be mašinų." Taigi dabar jau abejoti negalima, kad Vilnius buvo išplėstas. Bet keistas Rusijos bolševikų pasiteisinimas, kad jie pasiėmė Vilniaus turtus kaip "Lenkijos valstybės karo grobį." Juk da 1920 metų sutartimi Maskva yra pripažinusi Vilnių Lietuvos sostine ir dabar leido tą miestą Lietuvai pasiimti; tai kokio gi būdu Vilniaus turtai galėjo virsti Lenkijos nuosavybe?

Be to, Rusija sakosi esanti šitame kare neitrinė, niekam nėra karo paskelbusi; tai kokiomis teisėmis ji gali savintis svetimą turtą kaip "karo grobį?"

Paskirtas Vilniui administratorius A. Merkys pasakė "Lietuvos Žinių" atstovui, kad rusai paliko Vilniuje tikrą anarchiją. Net piktadarių iš kalėjimų paleido.

Štai Merkio žodžiai: "Prašu parašyti, kad visi žinotų, jog labai sunkus palikimas mums atiteko. Cia, Vilniuje, susimaišė viskas: demoralizuoti buvusios lenkų armijos kareiviai, partizanai, paleisti iš kalėjimų kriminalistai, įvairūs bėgliai iš visų pusių, kurie neturi jokios ateities, avantiūristai, svetimi agentai, išmušti iš normalių vėžių geros valios žmonės ir tt. Žodžiu, mums atiteko toks mišinys ir tai visais atžvilgiais karo nualintame mieste, kad jis sutvarkyti reikės daug pastangų ir laiko, kad galima būtų įjungti į Lietuvos valstybės organizmą."

Idomu, kad visi pranešimai iš Lietuvos pabrėžia, jog Vilnius yra karo nualintas miestas, kuomet visi žino, kad karo Vilniuje nebuvo. Sausymas truko ne daugiau, kaip 2 valandas, ir tai nebuvo šaudymas iš kanuolių, o tarsi tik bolševikų kulkasvaidžiai iš tankų miestan įvažiuodami. Lenkai pasitraukė iš Vilniaus be mušio, nes jų čia buvo tik saujalė ir priešintis jie nematė jokios prasmės.

Tai kodėl gi Vilnius dabar taip baisiai karo nualintas?

Atsakymas ir vėl gali buti

tas pats: Vilnių nualino ne karas, bet tas "karo grobis", kurį bolševikai išsivežė Rusijon. Dėl to, matyt, jie ir neįsileido lietuvų į Vilnių beveik per tris savaites, kad galėtų išlupti ir išsivežti viską, kas tik turėjo kokios nors vertės.

Suadrytam Vilniuje tvarkai atstatyti iš Kauno yra nusiųstas inžinierius Stepas Kairys, Lietuvos socialdemokratų veikėjas, kuris ir Kaune yra įvedęs kanalizacijos sistemą bei vanden tiekį.

Aliantai Numušė 20 Hitlerio Orlaivių.

Francuzų karo vadovybė praneša, kad pereitą savaitę per tris dienas Francuzų lakunai nušovė žemėn 11 vokiečių karo orlaivių, kurie buvo nulekę stebėti francuzų užfrontes. Anglai tuo pačiu laiku numušė 9 nacių lėktuvus.

Francuzų karo vadovybė pripažįsta, kad vokiečiai turi daugiau orlaivių, negu aliantai, bet aliantų mašinos esančios geresnės rūšies, ypač esą geri kovos lėktuvai Curtiss (amerikiečių) išdirbystės. Vokietijoj orlaivių gamyba dabar esanti padvigubinta, bet francuzai su anglais paskubinę ir savo orlaivių pramonę. Be to, jie dabar gali ir Lenkijos orlaivių nusipirkti, o vokiečiai negali, nes neturi kaip jų parsivežti. Anglų ir francuzų laivai ant jurių juos sugautų arba nuskandintų.

Vokiečiai Šaudo Lenkijos Veikėjus.

Paryžiuje gauta žinių, kad šiomis dienomis vokiečiai užimtoje Lenkijoj sušaudė kunigaikštį Alfredą Chlapowskį, buvusį Lenkijos ambasadorių Francuzijoje, ir visą eilę kitų žymių lenkų. Arestai Lenkijoj nesiliauja. Užtenka esą bet kokiam vokiečiui pasiskusti, kad toks ir toks lenkas įžeidęs jį 10 ar 15 metų atgal, ir žvalgybos agentai tuojais tikrą areštuoją kaip "valstybės išdaviką" ar "vokiečių tautos priešą."

JAPONAI PRADĖJO ŽAIBO KARĄ.

Greitais smugiais japonų armija Kinijoj užėmė Nanningo miestą Kuangsi provincijoj ir perkirto kelią į Francuzų Indo-Kiniją. Šiuo keliu kiniečių armija gaudavo apie 75 nuosimčius savo reikmenų. Kiniečiams lieka da vienas kelias į Anglų Burmą. Tas kelias vingiuoja kalis šimtų mylių aukštais kalnais. Japonams jį pasiekti nelengva, nes reikėtų nueiti apie 600 mylių į šalies gilumą.

Du jauni vyrai iš Hartfordo nuvyko į Britų Columbia Kanados šiaurę ir rado ežerą, kuris iki šiol da nebuvo pažymėtas jokiam Kanados žemėlapy. Tie Kanados plotai nėra apgyventi.

Pereitą Savaitę Naciai Nuskandino 30 Laivų.

Lenkų "Pilsudskis" taipgi nuėjo jurių dugnan.

Pereitą savaitę, tarp 18 ir 26 lapkričio, vokiečių minos ir nardomos laivės sunaikino iš viso 30 laivų. Pereitą nedėdienį Anglijos pakrasty buvo paleistas jurių dugnan ir lenkų "Pilsudskis", 14,300 tonų kelevinis laivas. Ar jis užėjo ant minos, ar žuvo nuo submarinos torpedos, tikrų žinių nėra. Karo pradžioje "Pilsudskis" įsiregistravo Anglijoj ir nuo to laiko plaukiojo po Anglijos vėliava. Apie 170 jo žmonių buvo išgelbėta, o apie 10 žuvę. Žuvo ir kapitonas, kuris šoko nuo savo tiltelio staciai į jūrą ir užsimušė.

Tą pačią dieną paleistas dugnan ir kitas didelis laivas, tai anglų kelevinis garlaivis "Rawalpindi", kuris buvo apginkluotas ir veikė kaip skraiduolis. Su juo žuvo 283 žmonės.

Japonų Garlaivis Žuvo Nuo Minos.

Pereitą savaitę Anglijos pakrasty žuvo nuo minos 11,930 tonų japonų garlaivis, "Terukumi Maru", ant kurio buvo 206 keleiviai. Bet visi jie išgelbėti. Nuskendusio laivo kapitonas Matukura, vėliau pasiekęs Londoną, pasakojo šitokią istoriją: "I mano laivą įlipo kelrodis, ir mes tuoj išplaukėm iš Downs, laikydami sėnūrodytos krypties. Aš pastaciau ant laivo 5 sargus, kad žiurėtų minu. Mes plaukėm apie 15 mazgų greitumu. Staiga pasigirdo baisus sprogimas ir sudrebėjo visas laivas. Už 45 minučių jis jau nuskendo. Bet mes spėjome nuleisti valtį ir susodinti į jas visus žmones. Aš nulipau nuo skėstančio laivo pats paskutinis."

Tai buvo da pirmutinis japonų laivas žuvęs nuo vokiečių minos.

VOKIETIJJOJ BUVO RUOSIAMAS PERVERSMAS.

Pradeda aiškėti, kad šiomis dienomis Vokietijoj buvo ruošiamas perversmas, kurio tikslas buvęs nuversti Hitlerio diktatūrą ir sustabdyti karą. Prie samokso prigulėję daug aukštų armijos vyrų ir turtingų pramonininkų, kurių tarpe buvęs ir žinomas geležies pramonės magnatas Tyssen. Hitlerio šnipai šitą planą tačiau sužinojo ir armijoj prasidėjo areštai. Buvę sumta daug aukštų kariuomenės vadų ir daug žymių civilijų žmonių. Tyssenui tačiau pavyko pabėgti Šveicarijon. Dabar naciai konfiskavo visus jo turtus Vokietijoj.

VOKIEČIAI VĖL NUSKANDINO SAVO LAIVĄ.

Pereitą savaitę anglų skraiduolis užklupo vokiečių laivą "Adolfą Woermanną". Nenorėdami anglams pasiduoti, vokiečiai išplovė savo laivo dugną ir jis nuskendo. Tai jau kelintą laivą vokiečiai šitokiu būdu sunaikina.

Hitleriui Bombą Padėjo Patys Naciai.

Buvęs Hitlerio leitenantas Otto Strasser, kuris dabar gyvena Paryžiuje kaip politinis emigrantas, gavo nuo vieno savo draugo laišką iš Vokietijos, kad toji pragaro mašina, kuri anądien Miunchene užmušė ir sužeidė keliadesimtis Hitlerio sėbrų ir tik per plauką nesunaikino jo paties, buvo suuošta žvalgybos viršininko Himmlerio įsakymu. Himmleris prisipažinęs kitiems nacių lyderiams, kad šitokia bomba buvusi reikalinga propagandai prieš Angliją. Ir išties, nacių propagandos gramofonai po to pradėjo sėkti, kad "Anglijos agentai norėjo užmušti Hitlerį."

TOLEDO UŽDARYTOS MOKYKLOS.

Toledo, Ohio. — Pereitą savaitę čia tapo uždarytos visos viešosios mokyklos ir 45,000 vaikų paleista namo iki 1940 metų 2 sausio, nes politikieriai išieškojo miesto pinigų. Nėra iš ko nei algų mokytojams mokėti, nei kuro nupirkti.

20-čiai Milionų Lenkų Šią Žiemą Grėsia Bado Mirtis

VOKIEČIAI NAIKINA MAISTĄ KAIP SKERIAI.

Lenkijos likimas dabar baisnis negu Belgijos buvo 1914 metais.

"Bado mirtis žiuri 20-čiai milijonų lenkų į akis." Ir tai nėra propaganda. Tai tikras faktas, sako lenkų valdžios Paryžiuje išleistas pranešimas.

Kas atsimena buvusią 1914 metų rudenį padėtį Belgijoj, tas nei kiek tuo nesisėbės, nes situacija labai panaši. Kaip tuomet Belgijoj, taip dabar Lenkijoj užpuolikai atima iš žmonių visus valgomus daiktus, pradedant grūdais ir baigiant gyvuliais. Jie naikina visus maisto išteklius kaip skeriai, nepalikdami vietos gyventojams beveik nieko.

Ištikrųjų lenkų tautos nelaimė šiandien esanti daug baisesnė, negu 1914 metais buvo Belgijos, nes šalies sunaikinimas dabar yra daug platesnis ir gilesnis. 1914 metais vokiečiai neturėjo orlaivių, kuriais dabar jie išsprogė visus susisiekimo kelius, tiltus, išdeginė kaimus ir miestelius. Tūkstantčiai žmonių pasiliko ne tikslai be maisto, bet ir be pastogės, ir be šiltų drapanų.

Padėtis pasidarė juo sunkesnė, kad derlingiausi Lenkijos kraštai, butent Poznanė ir Pamaris (Pomorze), kur lenkai turėjo daugiausia duonos, dabar apgyvendinami vokiečiais, o buvę tenai lenkai suvaryti į prastenes Lenkijos apylinkes, ir suvaryti be nieko, kaip stovi. Visi jų gyvuliai, namai, padargai ir maistas liko vokiečiams.

Iš kitos pusės rusai užėmė Voluinę (Volyne), kur

NACIAI KONFISKAVO LENKŲ VALSTYBES TURTUS.

Krokuvos žiniomis, užkariautos Lenkijos nacių gubernatorius Hans Frank liepė konfiskuoti visus buvusios lenkų valstybės turtus. Privacių žmonių nuosavybę paliekama kaip buvusi.

REZIGNAVO RUMUNIJOS VYRIAUSYBĖ.

Pereitą savaitę atsistatydino Rumunijos ministerių kabinetas. Priežastis buvo ta, kad tuos ministerius labai spaudė Vokietija, reikalaudama daugiau aliejaus ir maisto nupigintomis kainomis.

ITALIJOJ PALEISTA 300,000 KAREIVIŲ.

Romos žiniomis, iš Italijos armijos pareidžiama namo 300,000 kareivių. Tai parodo, kad Italija neketina kariuoti nors kai kas spėja, kad ji stosiangi Anglijos ir Francuzijos pusę.

Pereitą savaitę Turkijos Anatolijoj smarkiai drebo žemė. Keliolika kaimų ir miestelių esą visai sunaikinta.

Sovietų Rusija Pradėjo Terorizuoti Finlandiją

VARTOJAMI HITLERIO IŠBANDYTI BUDAI.

Suomija norinti "užimti Rusiją iki Uralų." Ruošiami protesto mitingai.

Prieš mažutę ir taikingą Suomijos respubliką Sovietų valdžia pradėjo milžinišką organizuotą spaudimą. Spaudimas yra lygiai toks, kokį Hitleris vartojo prieš Čekoslovakiją ir paskui prieš Lenkiją, kuomet jis ruošėsi tas šalis puliti. Jis raumoj, kad čekoslovakai yra Anglijos įrankis, kad jie žudą vokiečius ir ruošiasi užpulti Vokietiją. Tą patį jis bliovė prieš Lenkiją. Ir lygiai tokius pat kaltinimus Maskva dabar verčia ant Suomijos. Suomijos valdžia esanti Anglijos tarnaitė, ji norinti užimti Rusiją iki Uralų.

Civilizuoto pasaulio spauda iš to ir juokiasi ir piktnasi. Esą, Stalinas labai gaus Hitlerio mokiny—į kelias savaites išmokęs visų jo triksų. Bet iš kitos pusės Maskvos politikoj pastebimas labai gremėzdiškas neuosakumas. Čia ji giriiasi nebijanti jokios galybės pasauly, o čia šaukia nusigandus, kad mažutė Suomija galinti užimti Rusiją iki Uralų.

Derlingi plotai Bugo ir Sano paupiais buvo išpustyti karo veiksmams. Vokiečių sukelti gaisrai didelių Lenkijos plotus pavertė tyrais. Javų magazinuose sudėgė apie 150,000 tonų, ko taikos metu užtekėdavo visai Paryžiuje išleistas pranešimas.

Lenkų valdžios Paryžiuje išleistas pranešimas tvirtina, kad "vokiečių valdžia tyčia stengiasi išmarinti lenkų tautą badu, kad jos vietą galėtų užimti vokiečiai."

Nacių skleidžiamos žinios, buk jų armija steigianti Lenkijos miestuose maitinimo punktus ir duoda badaujančioms žmonėms syki į dieną sriubos, esą niekas daugiau, kaip tik pasigyrimas, propaganda. Vokiečiai netik nesirupina lenkų maitinimu, bet atėmė iš jų ir tą maistą kokio lenkai da turėjo. Užėmė Varšuvą, vokiečiai išvežė visus maisto sandėlius. Todėl maisto kainos pašoko trigubai. O kadangi fabrikai subombarduoti ir tukstantčiai darbininkų dabar neturi jokių uždarbių, tai jiems tenka staciai badauti. Ir žmonių miramas jau pakilo neapsakomai. Ypač giltinė šluoja vaikus. Varšuvoj siaučia šiltinės epidemija.

Lenkų valdžios pranešimas baigiasi atsisaukimu į civilizuotą pasaulį, kad padėtų nelaimingiems Lenkijos žmonėms gintis nuo bado. Jeigu civilizuotas pasaulis tokios pagalbos greitai neduos, tai apie 20,000,000 žmonių galės išmirti nuo bado, šalčio ir ligų.

šaudė iš armotų patys Sovietų kareiviai, manevrus bedarydami, taigi gal per klaidą jie ir pataikė saviškiems. Suomija siulo Maskvai paskirti mišrią komisiją šitam įvykiui ištirti.

O kai dėl reikalavimo atitraukti nuo sienos Suomijos kariuomenę, tai Suomijos valdžia atsakė Maskvai taip: jeigu norit, kad mes atitrauktume savo armiją, tai jūs atitraukit ir savąją. Galim paskirti tam tikslui komisiją ir tegul ji nustato, kaip toli abidvi armijos turi nuo sienos pasitraukti.

Sovietų spauda šito Suomijos atsakymo neskelbia, bet ji pašvenčia ištisus puslapius aprašymui protesto mitingų prieš Suomiją.

Kuo šitas teroras prieš Suomiją pasibaigs, lieka da pamatyti.

JUODVEIDŽIAI NORI IŠPROVOKUOTI DETROITO STREIKIERIUS.

Chryslerio automobilių darbininkai Detroite tebestreikuoja. Ši panedėli kompanija atidarė savo Dodge automobilių dirbtuvę ir atvežė 200 juodveidžių streiklauių. Prie dirbtuvės susirinko keli tukstantai pikietų, bet nieko streiklaužiams nedarė. CIO unijos garsia kalbis šaukė į pikietus: "Tegul sau tie streiklaužiai eina. Nestabdykit jų. Kompanija vis tiek negalės su jais dirbtuvės operuoti. Ji nori tik išprovokuoti jus, kad pradėtumėt muštynes. Nepasidukit tai provokacijai!"

Streikieriai baubė juodveidžiams, bet muštynių nepradėjo.

PREZIDENTAS NUGASDINO PINIGUOCIUS.

Prezidentas Rooseveltas išsitarė spaudos atstovams, kad laivyno ir armijos išlaidos ateinančiais metais siekiančios per \$2,000,000,000, ir kad dėl to reikėtų pakelti apie \$500,000,000 mokesčių. Tas labai nugasdino Wall Streeto sukčius, kurie turi daug pinigų.

900 KALINIŲ PASKELBĖ BADO STREIKĄ.

Folsom kalėjime, Californijoj, 900 kalinių paskelbė bado streiką, kuomet jų pusryčiams buvo duota prarugusios ir pasmirdusios košės. Jie buvo suvaryti pietums ir vėl ta pati košė patatyta valgti. Kaliniai vėl atsisakė valgti. Kiti atsisakė ir akmenis skaldyt. Tada kalėjimo viršininkas liepė visus 2,900 kalinių uždaryti į celes, kad nekiltų riaušės.

NACIAI PAGROBĖ OLANDIJOJ DU ANGLU.

Šiomis dienomis Vokietijos šnipai perėjo per Olandijos sieną, persovė pasienio sargą ir pagrobė du Anglijos žvalgybos agentus. Pagrobtį gengsterišku būdu anglai buvo išbugdyti Vokietijon ir jokių žinių apie juos nėra.

APZVALGA

"VILNIS" NEŽINO MOLOTOVO KATEKIZMŲ.

"Keleivys" buvo pranešta, jog Sovietų Rusijos premjeras Molotovas paskelbė komunistams naują "vieronis artikulą," kad kovoti prieš Hitlerio fašizmą yra "ne tik beprotiška, bet ir kriminališka."

Perskaičiusi šita mūsų pranešimą, "Vilnis" redakcija sušuko:

"Tai daugiau negu šmeižimas. Nieko panašaus Molotovas nesakė. Bolševikai kovojo ir kovos prieš fašizmą." ("Vilnis" Nr. 272.)

Tas parodo, kad "Vilnis" rašytojai visai nežino naujų komunizmo katekizmų, kuriuos Molotovas paskelbė šių metų 31 spalio dieną penktąjį nepaprastąjį Vyriausiojo Sovieto sesijoj. Visų pirma šiojo savo kalboj Molotovas užgrybė Lenkijos sunaikinimą ir oficialiai pareiškė, kad tą valstybę sunaikinti Hitleriui padėjo raudonoji armija. Štai jo žodžiai, kaip juos paduoda šių metų lapkričio laidoj New Yorko leidžiamas Sovietų reikalams žurnalas "Soviet Russia Today":

"Viešpataujančioji Lenkijos klasė labai didžiūdavosi savo valstybės tvirtumu ir savo armijos galybe. Bet vienas staigus Lenkijai smūgis — pirma iš vokiečių armijos, paskui iš raudonosios armijos — ir iš tos biauros Versalio dukters nieko nebeliko..."

Šitie Molotovo žodžiai sumuša mūsų kokių bolševikų pasakas, buk raudonoji armija eustabdyti "Hitlerį" sustabdyti. Molotovas pasako aiškiai, kad Lenkija buvo sunaikinta vienu staigiu smūgiu, kurį jai smogė dvi armijos — vokiečių armija ir raudonoji armija. Kitaip pasakius, Stalinas padėjo Hitleriui sunaikinti Lenkiją.

Tai vienas Molotovo pareiškimas, kurio musikiškai bolševikai nežino, o jeigu žino, tai tyčia klaidina savo skaitytojus, maitindami juos prasimanymais pasakomis.

Dabar eikim toliau. "Keleivys" buvo jau rašyta, kad musikiškai bolševikai nusigaudė Maskvos politikoj. Šita tiesa dabar patvirtina pati "Vilnis," kuomet ji šneka savo skaitytojams, kad "Bolševikai kovojo ir kovos prieš fašizmą." Molotovas savo kalboj pasako labai aiškiai, kad tokia kova buvo skelbiama kokie trys keturi mėnesiai atgal; bet dabar, kai Maskva susitaikė su Berlynu, senoji bolševikų taktika prieš fašizmą jau išmesta už tvoros.

Pasiklausykite paties Molotovo žodžių:

"Karas tarp Vokietijos ir Anglijos-Francijos bloko tebėra da pirmam laipsny ir nėra da tikrai išsivystęs. Vis dėl to aišku, kad šitos rūšies karas turėjo padaryti radikalių permainų situacijoj Europoje, ir ne vien tik Europoje. Ryšium su tomis permainomis (dabar prašome tųmyt gerai — "Kel." Red.) — tulos senos formulės, kurias mes vartojome ir prie kurių daug žmonių jau priprato, dabar jau išėjo iš mados ir negali but taikomoms.

"Šita punktą mes turime suprasti labai aiškiai, kad, vertindami naujai susidariusią Europoje padėtį, nepadarytume stambios klaidos.

"Mes žinom, pavyzdžiui, kad kelias paskutiniuos mėnesiais tokie samprotavimai, kaip 'agresija' ir 'agresorius,' įgijo jau visai kitokią, visai naują prasmę. Aišku todėl, kad dabar mes negalim tų žodžių var-

teti tokioj sąvokoj, kokioj vartojom tris ar keturis mėnesius atgal."

Prašome suprasti šita gerai. Trys ar keturi mėnesiai atgal "agresija" ir "agresorius" reiškė fašizmą ir fašistą. Bet dabar jau negalima fašizmo ir fašistų šitaip vadinti, sako didis komunizmo kardinolas Maskvoj.

Kodėl negalima? Todėl, kad Maskva pasižadėjo duoti Hitlerio armijai ekonominės paramos. Na, o remti "agresorių" būtų juk negražu. Todėl šita varda jau reikia nuo fašizmo nuimti, o mesti jį ant Anglijos ir Francijos, kurios nori hitlerizmą sunaikinti.

Šitaip dalykus išdėstęs, Molotovas ir sako, kad vesti karą prieš hitlerizmą yra "ne tik beprotiška, bet ir kriminališka." Minėtasis Sovietų Rusijos žurnalas paduoda šita jo pareiškimą šitokiam angliškam vertime:

"The British Government has announced that its aim in war with Germany is nothing more or less than 'the destruction of Hitlerism.'"

"One may accept or reject the ideology of Hitlerism; that is a matter of political views. But one would understand that an ideology cannot be destroyed by force, that it cannot be eliminated by war. It is, therefore, not only senseless but criminal to wage such a war for 'the destruction of Hitlerism,' camouflaged as a fight for 'democracy.'"

Na, o "Vilnis" klaidina savo skaitytojus tvirtindama, buk "nieko panašaus Molotovas nesakė." Ir jį da priduria, kad "bolševikai kovojo ir kovos prieš fašizmą." Jį da nežino, kad tokie kovotojai Molotovas jau apskelbė "bepročiais" ir "kriminalistais."

DEL LAISVĖS VARPO REIKIA PROTESTUOTI.

Amerikos lietuviai savo pinigais yra nupirkę Lietuvai laisvės varpą, kuris iki šiol buvo karo muziejuje Kaune. Dabar gi ateina žinių, kad Kauno ponai esą nutarę nuvežti tą varpą Vilniui ir pakabinti jį katedros bokšte.

Kai kurie Amerikos lietuvių laikraščiai jau pradėjo dėl to protestuoti. "Sandara" sako:

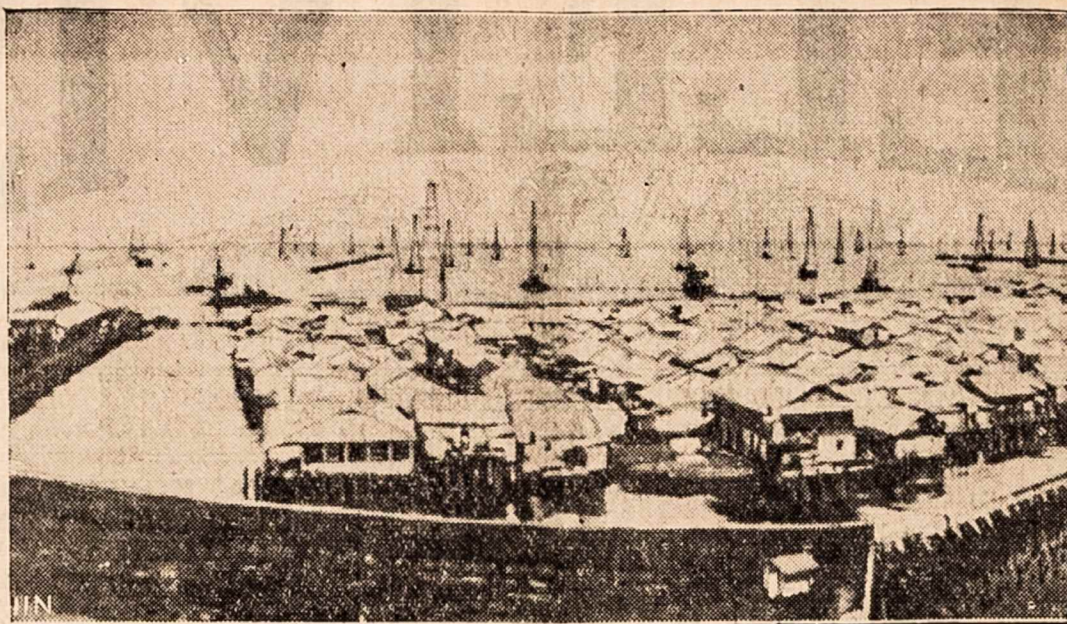
"Musų nuomone, tą varpą reikėtų įkelti į Gedimino pilies bokštą, kuris geriau negu katedra simbolizuoja Lietuvą ir jos laisvę. Juk ir Amerikos laisvės varpas kabo ne kokioj bažnyčioj, bet Philadelphiajos 'Liberty Hall.'"

"Paprasta nuovoka sako, kad valstybės reikalų negalima maišyti su bažnyčia. Laisvės Varpas, kaip nepriklausomybės simbolis, negali buti pavestas vienai Romos katalikų bažnyčiai."

Su tuo reikia sutikti. Bet neužtenka vien tik laikraščiuose apie tai rašyti. Dėl šito sumanymo turi protestuoti ir placioji Amerikos lietuvių visuomenė, kurios aukomis tas varpas buvo nupirktas. Tegul savo bažnyčias puošia davatkos ir škaplerininkai, bet ne žmonės, kurie trokšta laisvės ir kurie tai laisvę skelbti nupirko tą varpą.

Romos katalikų bažnyčia visuomet buvo aršiausia laisvės priešininkė. Mes da neužmiršom, kaip begėdiškai jį gynė caro valdžia, kuomet Lietuvos žmonės stengėsi jos jungo nusikra-

Cia Sudegė Keli Šimtai Darbininkų.

Štai kaip išrodė Lagunillas miestelis Venecuėlos respublikoj, kurį ugnis anądien nušlavė nuo žemės veido. Jis stovėjo Macaribo ežero pakrasty, ant sukaltų į vandenį kuolų. Nes sausžemis aplink tą ežerą užimtas aliejaus šuliniais, kurių bokštus galima matyti ir šio vaizdelio gilumoj. Namukai buvo niekas daugiau, kaip medinės budos ant kuolų. Juose gyveno aliejaus pramonės darbininkai. Kai vieną naktį kilo ugnis, visos tos budos supleskėjo ir kartu su jomis žuvo keli šimtai darbininkų.

NEPRIKLAUSOMYBĖ APSAUGOJO LIETUVĄ NUO KATASTROFOS.

Jeigu mūsų kraštas būtų sudėjęs su Lenkija, šiandien jį būtų ištikęs jos likimas.

(Laiškas iš Lietuvos.)

Viena "Keleivio" skaitytoja Bostone gavo iš Lietuvos laiška nuo savo sūnaus, kuris tenai mokytojauja valstybinę gimnaziją. Laiškas vietomis taip įdomus, kad ne pro šalį bus kai kurias jo ištraukas perspausdinti laikrašty. Jis rašo:

Mylima Motiniuk... Tavo laiškas pasiekė mane po penkių savaitų; taigi karas jau trukdo paštai. Seniau laiškaai ateidavo maždaug per 10—12 dienų. Taigi pergyvenam vėl naują pasaulio katastrofą, kuri laimingų budu kol kas mūsų neliečia. Kiek daugiau junta karą kaimas, nes žibalo pritruko. Vienam mėnesiui šeimyna gauna tik pusantro litro žibalo, taigi prisieina gyventi patamsėse. Bet kai mes čia mieste turim elektrą, tai to nepatogumo neįjuntam. Paskutiniu laiku įspūdžių tiek daug ir taip viskas žaibo greittumu vystosi, kad nėra galimybės viską aprašyti. Ištikro vėta dabar pasaulį gyventi, ypač jei junti, kad nuosavam kailiui dar niekas negresia.

Dabar tik pilnai įvertinti galėjo visi ką tai reiškia turėti savo valstybę. Jei prieš 20 metų būtų pakliuta lenkų globon, šiandien reiktų pergyventi jų likimą, kuris labai apgalėtinas. Bet pasiutusio unaro ir šlektiškų papročių tie išdidūs ponai laikiai dar ir dabar nepametė. Matė internutus stovykloje lenkų karininkus pasakoją, kad tie ponai labai išsidižia, jei jiems patiens tenka panešti savo bagažą arba sėsti valgyti prie vieno stalo su eiliniams kareiviais. Tie supuvę papročiai ir kvailas išdidumas ir privėdė Lenkiją prie tokio galo. Gaila tik tų prastų žmonelių, kuriems tenka viską pakelti ant savo pečių; juk daugumas ponų tinkamai apsirūpinę spėjo pasprukti į užsienius.

Prieš dvi dienas pergyventas džiaugsmas tikrai buvo didelis. Rytdio radio pranešė apie Vilniaus prie Lietuvos prijungimą. Nuėjęs į mokyklą radau savo mokinius dainuojant ir džiugaujant taip, kad apie normalų darbą nebuvo kalbos. Apie 11 valandą dieną visas miestas susirinko, prasidėjo kalbos, eisena. Iš džiaugsmo daug kas verkė. Tikrai įspūdis buvo toks lyg, rodos, kiekvienas asmeniškai loterijoj būtų išlošęs stambų laimikį. Tokį pergyvenimą negalima išreikšti žodžiu nei raštu; jį reikia pačiam matyti.

Pasikeitimai, kurie senesniais laikais vykdavo dešimtmečiais, dabar reiškiasi dienomis.

Julius.

LENKAI IŠNEŠĖ KARALIŲ KARUNĄ.

Dalis rusų karalių vainiko brangenybių, 1921 m. sutartimi, teko Lenkijai, bet Rusija pasiliko sau teisę tas brangenybes atpirti. Paskutinis atpirkimo terminas suėjo 1938 m., rusai brangenybių neatpirkė ir jos tapo lenkų nuosavybe. Ten buvo briliantais ir kitais brangakmeniais papuošta karuna, karalienės briliantai, Romanovų skipteros, karunavimo skipteros, Aleksandro II karuna ir dar kitų, viso vertės 2 milijardai frankų. Šitas visas puikus grobis vokiečiams neteko, nes lenkai suspėjo tas brangenybes nugabenti saugion vieton.

NAUJA LIETUVOS VYRIAUSYBĖ.

Kaunas, lapkričio 21 d. — Valstybės prezidentui pavadus, Antanas Merkys sudarė tokią naują vyriausybę: Švietimo ministras, Kazimieras Jokantas; Finansų ministras, inž. Ernestas Galvanas; Susisiekimo, Jonanas Masiliunas (buv. Geležinkelų valdybos direktorius); Žemės ūkio, dipl. agronomas Audėnas. Visi kiti vyriausybės nariai nepasikeitė.

LIETUVOS VALDŽIA PASILIKS KAUNE IKI KARO PABAIGOS.

DEMARKACIJOS LINIJA TARP VILNIAUS IR KAUNO TEBE SAUGOJAMA.

Po 1920 metų apsigyvenę Vilniaus krašte lenkai skaitomi svetimšaliais.

Elta mums praneša apie Vilniaus kraštą šitokių informacijų:

Kaunas. — Dar neoficialiomis žiniomis, pilietybės Vilniaus krašto gyventojams numatoma sutvarkyti sekamai: Kas gyveno Vilniaus mieste ir krašte iki 1920 m. liepos 20 d., tas turi teisę gauti vietos gyventojų pažymėjimą; vėliau tokiame gyventojui bus išduotas Lietuvos valstybės piliečio pasas. Pasas neduodamas tuoju, kadangi neužilgo visos Lietuvos piliečiai gaus visiškai naujus pasus. Visi tie, kurie iki 1920 m. liepos 20 d. negyveno Vilniuje ir Vilniaus krašte, bus laikomi svetimšaliais ir gaus laikinus leidimus gyventi Lietuvos teritorijoje. Kol šis sudėtingas darbas bus baigtas, tol administracinė linija pasiliks uždaryta ir į Vilnių bus galima važiuoti tik su atskirais leidimais.

Patiriama, kad visas Vilniaus kraštas bus padalintas į 20 valsčių: Šmalvos, Dukštas, Ignalinas, Nemenčinė, Paberžė, Riešė, Maišiogala, Naujoji Vilnija, Trakai, Rudamina, Medininkai, Turgeliai, Salcininkai, Rudiškės, Valkininkai, Varėna II ir Eišiškės. Valsčiai turės po 1800—2000 gyventojų. Kiekvienam valsčiui artimiausiu laiku bus paskirti viršaičiai iš vietos lietuvių. — Kol bus sutvarkytas pilietybės klausimas, sieną su Sovietų Sąjunga saugos kariuomenė, o administracijos linija — pasienio policija. Vėliau pasienio policija bus perkelta į Sovietų Sąjungos pasienį.

Vilniaus krašto valdytojas bus dabartinis ministro pirmininko pavaduotojas min. K. Bizauskas, Vilniaus miesto ir apskrities viršininkas — dabartinis Pavnežio apskr. virš. ats. pulk. Jonas Šlepetys, Vilniaus policijos vadas — buvęs policijos laivyno vadas Remeikis, Vilniaus apygardos pramonės inspektorius

bus lig šiol buvęs Kauno pramonės inspektorius inž. Sasnauskas, kuriam pavesta ir kainų priežiūra Vilniaus mieste.

Kol baigsis Europos karas, numatoma Kauną palikti ekonomine ir administracine sostine, o Vilnių padaryti reprezentacine ir kultūrine sostine. Dėl to į Vilnių tuo tarpu bus perkeliama tik kai kurios įstaigos arba jų dalys, žymiausias švietimo ir kultūros bei meno įstaigos, o Kaune pasilikty vyriausybė, administracinės įstaigos ir krašto ekonominiai centrai. Karui pasibaigus visos įstaigos būtų perkeltos į Vilnių, kur tada teks pradėti didelę statybą, kuri karo metu nėra įmanoma.

Pastatytos Vilniaus gatvės kareivių virtuvės maitina badaujančius.

Apie vilniečių maitinimą Elta paduoda šitokių smulkių:

Komitetas vilniečiams remti paruošė pat pirmą dieną į Vilnių pasiusti didelį eseloną su maisto produktais; siunčiama po visą vargoną taukų, lašinių, žirnių, duonos, kondensoto pieno, kruopų, druskos ir kitų produktų. Miltų siunčiama trys vagonai; be to, vežama dideli kiekiai cukraus, sviesto, degtųjų ir tt.

Karo vadovybė paskyrė 16 kariškių lauko virėjų, kuriuos bus pačių karių aptarnaujamos ir pirmomis dienomis dalins maistą Vilniaus gatvėse visiems nepasiturintiems vilniečiams.

Karo Sanitarijos valdyba sudarė planą teikti plačiai pagalbai sergantiems vilniečiams. Ligoninai ir vaikams bus duodamas pagerintas maistas.

Miškų departamentas paskyrė 5,000 kiemetrių malikų, kuriuos tuoju bus išdalintos neturtingiems vilniečiams kuroi.

Visuose Kauno fabrikuose darbininkai iš savo uždarbių skiria po kelis litus vilniečiams neturtingiesiems pašelpti.

KOMITETO VILNIAUS KRASTUI SELPTI ATSIŠAUKIMAS.

Lietuva atgavo Vilnių ir dalį Vilniaus krašto, kurį per 19 metų valdė ir išnaudojo Lenkija ir kuriame dabar rado prieglaudą tuskantčiai žmonių, pabėgusių nuo karo baisenybių. Todėl Lietuvai šis laimėjimas reiškia kartu ir didelę našą bei atsakomybę. Ji yra priversta tas nelaimingas karo aukas šelpti, turi taisyti, ekonomingai to krašto buklę, rūpintis bedarbiais ir stengtis sudaryti jame pakenčiamas gyvenimo sąlygas.

Šitame sunkiame darbe Lietuva laukia mūsų, Amerikos lietuvių, pagalbos, ir mes neprivalome ją suvilti. Mes žinome, kad Lietuva įgis daug draugų kaimyninėse tautose ir sustiprins savo poziciją Vilniaus krašte, kuomet ji pavaldindins badaujančius, aprūpins beturčius ir tinkamai sutvarkys kitus to krašto reikalus. Todėl mes, kurie per metus metus rėmėme Lietuvos pastangas išvaduoti Vilnių, negalime atsisakyti dabar padėti jai šiam svarbiame reikale.

Situo tikslu Chicagoje įsikūrė Komitetas Vilniaus Kraštui Šelpti. Jo uždaviniai yra tokie:

(1) Rinkti aukas, kuriomis bus šelpiami nukentėjusieji dėl karo žmonės Vilniaus krašte, ir teikti jiems per

atitinkamas įstaigas kitokią materialinę pagalbą (rūbais, maistu ir t. t.).

(2) Remti lietuvių kultūrinį judėjimą Vilniaus krašte, kad jį galėtų atkurti ne tik taktiškai materialiniai, bet ir moraliniai, po ilgų lenkiškos okupacijos metų.

(3) Padėti Lietuvai išlaikyti Vilnių ir atgauti tas Vilniaus krašto lietuvių apgyventas sritis, kurios jai dar nėra grąžintos, kartu giman ir Lietuvos nepriklausomybę nuo visokių pasikėsinių, neužmirint iš kurios pusės jie eity.

(4) Teikti pagalbą Lietuvos liaudžiai jos kovoje prieš antidemokratinę, totalitarinę ir imperialistinę idėjas, kurios grėsia pavojum jos laisvei ir materialinei bei dvasinei pažangai.

Taigi šiuomi kviečiame talkon visus Amerikos lietuvius, kurie geidžia, kad Lietuva, atgavusi savo istorinę sostinę, galėtų sėkmingai ginti savo laisvę ir žengti progreso keliu.

VALDYBA:

George Stungis, pirm.

A. Vaivada, I vice-pirm.

J. Kondroška, II vice-pir.

E. Mikuzis, sek.

A. Ambrozevičius, fin sek.

P. Miller, išdėninkas

J. Gricaitė, izdo-globeja

A. Žymontas, izdo-glob.

J. Thomas, izdo-glob.

atitinkamas įstaigas kitokią materialinę pagalbą (rūbais, maistu ir t. t.).

(2) Remti lietuvių kultūrinį judėjimą Vilniaus krašte, kad jį galėtų atkurti ne tik taktiškai materialiniai, bet ir moraliniai, po ilgų lenkiškos okupacijos metų.

(3) Padėti Lietuvai išlaikyti Vilnių ir atgauti tas Vilniaus krašto lietuvių apgyventas sritis, kurios jai dar nėra grąžintos, kartu giman ir Lietuvos nepriklausomybę nuo visokių pasikėsinių, neužmirint iš kurios pusės jie eity.

(4) Teikti pagalbą Lietuvos liaudžiai jos kovoje prieš antidemokratinę, totalitarinę ir imperialistinę idėjas, kurios grėsia pavojum jos laisvei ir materialinei bei dvasinei pažangai.

Taigi šiuomi kviečiame talkon visus Amerikos lietuvius, kurie geidžia, kad Lietuva, atgavusi savo istorinę sostinę, galėtų sėkmingai ginti savo laisvę ir žengti progreso keliu.

VALDYBA:

George Stungis, pirm.

A. Vaivada, I vice-pirm.

J. Kondroška, II vice-pir.

E. Mikuzis, sek.

A. Ambrozevičius, fin sek.

P. Miller, išdėninkas

J. Gricaitė, izdo-globeja

A. Žymontas, izdo-glob.

J. Thomas, izdo-glob.

Pereitę savaitę Federis Apygardos Teismas timorėj nagrinėjo "Sas Saffer & Sons rubų fi bylą dėl lauzymo. Fair bor Standards akto. U tinkama elgeję su darbi kais šita firma buvo nes išvyta iš New Yorko ir krausčiusi į Baltimorę e si ne geriau. Kadangi ji moka už darbą tokių ka kokių reikalauja federal algy-valandų įstatymas, teismas uždraudė jai ki valstijose pardavinėti drapanas.

Tą patią dieną prie patį teisėj atstisojo k nami ir du lietuviai, Ka ir Juozas Jociiai, kurie si drapanas aukščiau min jai žydų firmai. Broliiai čiai turi apie 175 kriaus darbuotojų, bet unio darbuotojų nėra ir darbi kai buvo labai išnaudoj. Darbiniai "nuo šukių" nepasidarydavo nei p centus į valandą, o Wa no algy-valandų įstatym sako, kad mažiau kai centus į valandą ne mokėti. Taigi broliiai J oavo kaltinami to jsta lauzymu, ir buvo nu žimokėti \$3,000 paba

Teisėjas Chestnut I imo, kad vien tik už um algy nemokėjimą šita pabauda būtų pe i. Jeigu ekonominės os neleidžia biznieri pildyti įstatymo reik mą, tai bastai ji užtai ti gali. Bet broliiai J muskalto tuo, kad jiedu tavo algy laktus ir s imo savo kompanijos es idant valdžia neg dalykų snsekti. K inkinti yra sunkus negamas, pasakė tei ne kompanijos kny ne tenintefis darbi jimas, kad kompar agudinėjo alga mo lity sunaikinimas ne parodo negryną rnyjos sąžinę, norą pa rnyjos praskaitimą.

Broliai Jociiai prisipaž ai jiedu yra kalti. Už algos, laktų klasi u kary sunaikinimą tepima teisėjas užd maistus Jociiams \$5,000. Dabos, bet šita paba u padavos su išlyga, l krašte, kad jį galėtų atkurti ne tik taktiškai materialiniai, bet ir moraliniai, po ilgų lenkiškos okupacijos metų.

(3) Padėti Lietuvai išlaikyti Vilnių ir atgauti tas Vilniaus krašto lietuvių apgyventas sritis, kurios jai dar nėra grąžintos, kartu giman ir Lietuvos nepriklausomybę nuo visokių pasikėsinių, neužmirint iš kurios pusės jie eity.

(4) Teikti pagalbą Lietuvos liaudžiai jos kovoje prieš antidemokratinę, totalitarinę ir imperialistinę idėjas, kurios grėsia pavojum jos laisvei ir materialinei bei dvasinei pažangai.

Taigi šiuomi kviečiame talkon visus Amerikos lietuvius, kurie geidžia, kad Lietuva, atgavusi savo istorinę sostinę, galėtų sėkmingai ginti savo laisvę ir žengti progreso keliu.

VALDYBA:

George Stungis, pirm.

A. Vaivada, I vice-pirm.

J. Kondroška, II vice-pir.

E. Mikuzis, sek.

A. Ambrozevičius, fin sek.

P. Miller, išdėninkas

J. Gricaitė, izdo-globeja

A. Žymontas, izdo-glob.

J. Thomas, izdo-glob.

KAS SKAITO, RAŠO
TAS DUONOS NEPRAŠO

AMERIKOS LIETUVIŲ GYVENIMAS

KAS NIEKO NEVEIKIA
TO NIEKAS NEPEIKIABaltimorėj Sunkiai Nubausti Lietuvių
Siuvyklos Savininkai.

Broliai Jočiai turi užmokėti \$3,000 pabaudos užtai kad nemokėjo darbininkams minimum algų.

Pereitą savaitę Federalinis Apygardos Teismas Baltimorėj nagrinėjo Samuel Saffer & Sons rubų firmos bylą dėl laužymo Fair Labor Standards akto. Už netinkamą elgesį su darbininkais šita firma buvo nesenai išvyta iš New Yorko ir atsi-krausčiusi į Baltimorę elgesi ne geriau. Kadangi ji nemoka už darbą tokių kainų, kokių reikalauja federalinis algų-valandų įstatymas, tai teismas uždraudė jai kitose valstijose pardavinėti savo drapanas.

Tą pačią dieną prieš tą patį teisėją atsistojo kaltinami ir du lietuviai, Kazys ir Juozas Jočiai, kurie siuvo drapanas aukščiau minėtajai žydų firmai. Broliai Jočiai turi apie 175 kriaučius savo dirbtuvė, bet unijos jų dirbtuvę nėra ir darbininkai buvo labai išnaudojami. Dirbdami "nuo šukių" jie nepasidarydavo nei po 25 centus į valandą, o Wagnerio algų-valandų įstatymas sako, kad mažiau kaip 25 centus į valandą nevalia mokėti. Taigi broliai Jočiai buvo kaltinami to įstatymo laužymu, ir buvo nuteisti užmokėti \$3,000 pabaudos.

Teisėjas Chestnut paaiškino, kad vien tik už minimum algų nemokėjimą šitokia pabauda būtų perdidelė. Jeigu ekonominės sąlygos neleidžia biznieriui išpildyti įstatymo reikalavimą, tai bausti jį užtai nebutų galima. Bet broliai Jočiai nusikalto tuo, kad jiedu klavstavo algų lakštus ir sumakino savo kompanijos knygas, idant valdžia negalėtų šitų dalykų susekti. Knygas naikinti yra sunkus prasižengimas, pasakė teisėjas, "nes kompanijos knygos yra vienintelis darbininko įrodymas, kad kompanija jį apgaudinėjo algą mokant. Knygų sunaikinimas tuojaus parodo negryną kompanijos sąžinę, norą paslėpti savo prasižaltimą."

Broliai Jočiai prisipažino, kad jiedu yra kalti.

Už algos lakštų klavstymą ir knygų sunaikinimą, paslėpimą teisėjas uždėjo broliams Jočiams \$5,000 pabaudos, bet šita pabauda suspendavo su išlyga, kad per du metus jie nenusikals. Vadinas, pastatė juos "ant probėsino" per du metus. O \$3,000 pabaudos už nemokėjimą minimum algų jiedu turi užmokėti tuojaus ir prie to dar atlygti visiems darbininkams tą skirtumą, kurio truko iki 25 centų valandai.

Nors broliai Jočiai šiais metais padarė apie \$120,000 biznio ir darbininkams nedamokėdavo, vis dėl to finansinė jų padėtis yra sunki, nes darbą priimdavo iš žydiškos firmos labai pigiomis kainomis. Kaip teisme buvo pasakyta, jų dirbtuvėse dirba "daugiausia tamsios italų, lenkų ir lietuvių kilmės moterys."

Byla buvo 21 lapkričio dieną.

Savaitę prieš tai, butent 15 lapkričio, siuvėjų unijos 218-tas lietuvių skyrius turėjo susirinkimą Lietuvių salėj. Iš pat pradžių susirinkimas atrodė kaip jomarkas, nes radikalai labai karščiaivosi. Vienas skyriaus narys, kairiausias iš kairiausių, pradėjo skaiti ilgą pamokslą ir niekinti Jungtines Tarybos menedžerį, išvadindamas jį "skurlupiu, pridau-

rusių visokių niekšysčių." Nors šitiems savo kaltinimams jis neturėjo jokių įrodymų, tačiau kai kurie kairiųjų smarkiai jam plojo. Aš nesuprantu, kodėl mūsų darbo delegatas ir skyriaus pirmininkas leidžia biuro-riūnijos viršininką be jokių įrodymų.

Iš Delegato raporto paaiškėjo, kad viena drapanų siuvimo dirbtuvė, kuri dirbdavo New Yorko firmos drapanas, jau likviduojama. Matyti, kad tai firmai ir čia buvo perbrangu rubus siuti, todėl jieškos kur da pigiau galės gauti.

Šiaip jau šie metai siuvėjams buvo geresni, negu pereiti metai.

Lietuvių siuvėjų skyrius paaukavo iš savo izdo \$50 Vilniaus krašto nukentėjusiems. Nei komunistai nesi-priešino.

LOUISVILLE, KY.

Darbai eina gerai, oras šiltas.

Šimet darbai šio miesto fabrikuose eina daug geriau. Prie to, čia naujina miestas: senus namus griau-na ištisais blokais, o jų vieton stato naujus, moderniškus triobesius, su parkiukais, su naujoviškais įrengimais.

Gamtą čia gana įdomi. Pasitaiko vis taip, kad už kelių mylių aplinkui sniego prisnina labai storai, o Louisville'je sniegas pasirodo daug vėliau, po Naujų Metų. Išrodo, kad taip bus ir šiais metais. Aplinkui jau šalis ir sninga, o Louisville'je dar šilta: linoja lietus; kartais pagriaudžia perkunas; kai kurie medeliai da nenusimetė lapų: rožės žaliuoja ir kai kur da žydi. Tikimės, kad turėsime šiltą žiemą.

A. Olekna.

PHILADELPHIA, PA.

Lietuvių "Business Directory."

Knyga tokiu pavadinimu senai jau buvo mums reikalinga. Reikia pasidžiaugti, kad tas darbas jau pradėtas. Medžiaga jai jau renkama ir nepoigo bus atspausda. Philadelphiaus Lietuvių Verslininkų ir Profesionalių Sąryšis per daugelį susirinkimų kalbėjo apie tokios knygos išleidimą, bet vis ant toliau atidėdavo. Bet pereitas susirinkimas, įvykęs 2 lapkričio dieną, galutinai ir vienbalsiai nutarė tą darbą vykinti ir įgaliojo draugus Praną Puką ir Petrą Staniškį tuo rūpintis.

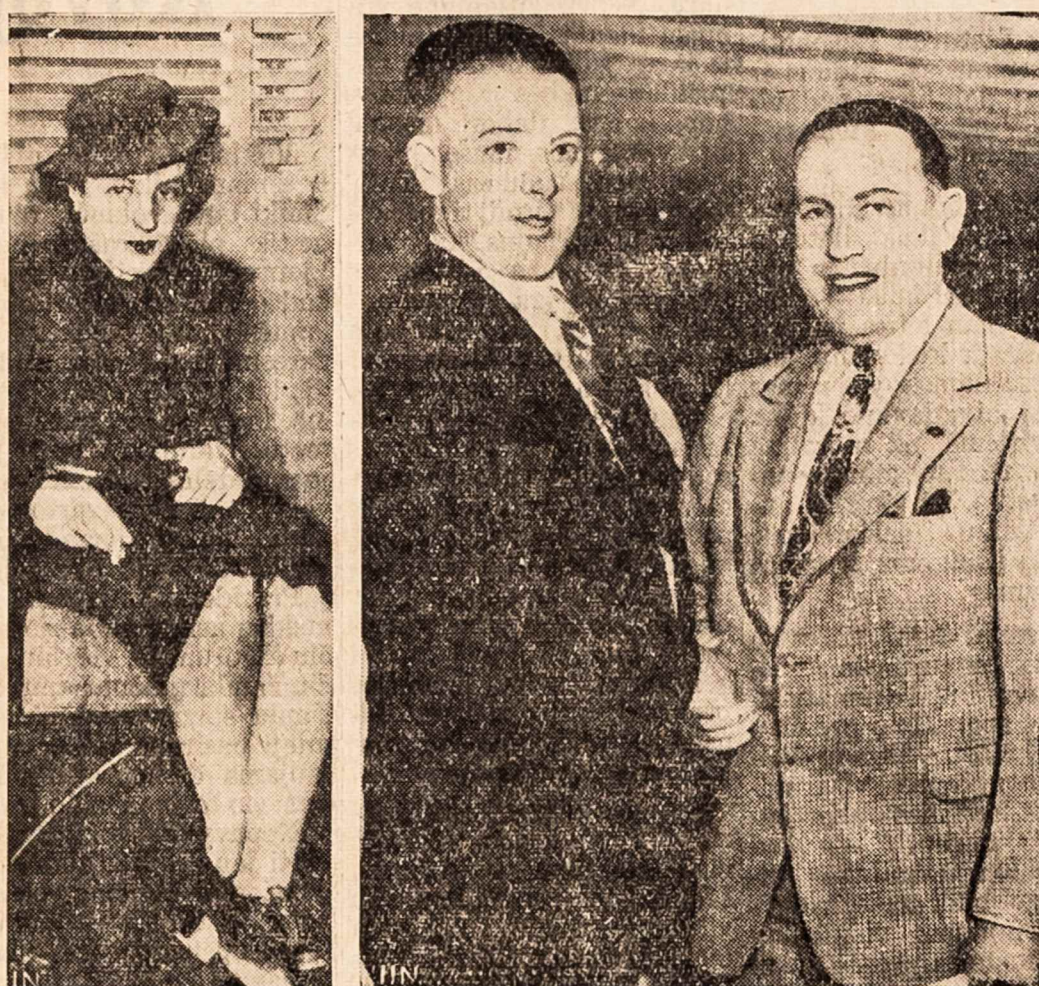
Knygos turinys bus: sąrašas visų vietinių lietuvių draugijų, bažnyčių, klubų, chorų ir kitokių organizacijų su trumpais jų aprašymais. Bus tai biznio informacijų rinkinys, reikalingas mums kasdieniniame gyvenime. Prie to da tilps Lietuvos istorinių faktų, paveiklų, įvairių skelbimų ir kitokių informacijų. Knygai yra reikalingi adresai: mūsų profesionalų, pramonininkų, amatininkų, biznių ir lietuviškų įstaigų. Prašome mums padėti.

Tuo reikalu jau yra išsiuntinėti laišukai lietuviškom organizacijom ir įstai-gom. Jei kuri nors draugija negavo tokio laiško, tai dabar šiuo pranešimu prašome greitai prisiųsti mums savo trumpą istoriją žemiau nurodytu antrašu. Bus patalpinta nemokamai. Knyga bus gaunama Lietuvių Verslininkų ir Profesionalių Sąryšio valdyboj.

Fr. Pukas,

609 N. 12-th st., Phila., Pa.

Policmanas Nušovė Miesto Majorą.

Long Beach mieste, New Yorko valstijoje, policmanas Dooley nušovė majorą Edwardsą, kuris čia parodytas iš dešinės pusės, sviesiu siutu. Policmanas stovi šalia jo juodu siutu. Iš kairio šono parodyta mergina, tai užmušto majoro dukterė Joyce, kuri lankė Clevelando universitetą ir išgirdus apie tėvo traginę mirtį atvažiavo namo.

CHICAGO, ILL.

Kun. Mockaus laidojimo, o dabar paminklo statymo komiteto atsišaukimas.

Velionis kun. Mikolas Xaveras Mockus, budamas sveikas, nežiurint jokių jam grėsiančių pavojų iš fanatikų pusės, visomis jam prieinamomis priemonėmis skelbė tiesos žodį, mokino plačią visuomenę atsikratyti religiškų butų ir prietarų. Jis rodė mūsų broliams ir sesėms kelią į apšvietą, į gilesnį laisvės pažinimą. Tuomi jis mums sukrovė kaip dvaiskus taip ir medžiagiskus turtus, nes daugelis, vietoj nešti savo sunkiai uždirbtus centus dvaininkams, dabar pasilaiko juos sau ir savo šeimos buvimo pagerinimui. Bet sau kun. Mockus nekrovė jokių medžiaginių turtų. Kai jis paseno ir neteko sveikatos, visuomenė atėjo jam į pagalbą. Buvo įsteigtas jam šelpti fondo komitetas, kuris ir rūpinosi jo likimu per penkis metus su viršum. Visuomenė bei jos darbuotojai laiks nuo laiko parinkdavo jam aukų ir prisijūdavo jas komitetui, kuris ant kožono kun. Mockaus pareikalavo vimo ir duodavo jam parą. Vienok komitetas, nujausdamas jo gyvenimą esant ne per ilgą, tas aukas taupė kiek buvo galima taupyt, kad seneliui mirus būtų galima jo palaikus tinių kamai palaidoti. Tiesa, sutaupe nedaug, nes paskutiniaisiais metais aukos buvo kaip ir apsisojusios plaukinti. Tačiau visuomenė gausiai aukavo laidotuviams taip kad laidojimo komitetas netik apmokėjo visas išlaidas, bet dar šiek tiek ir liko. Todėl šis laidojimo komitetas pasiliko veikti ir toliau, kad pastatyt velionui tinkamą paminklą. Taigi šis kunigo Mockaus paminklo statymo komitetas šiuomi ir atsišaukia į visuomenę, į draugijas, klubus bei kuopas, kad pagal savo išgalę bei išteklis paaukautų iš savo izdų arba parinktų aukų. Komitetas doka pastangas, kad paminklas atei-nančiai kapų puošimo dieną jau būtų atidengtas Lietuvių Tautiškosios Kapinės, ir kad jo atidengimas nedarytų lietuvių visuomenei sarmatos, bet keltų mūsų susi-

pratusių lietuvių gerą vardą ir jam žintų laisvos minties skelbėjo nuopelnus, kad mūsų įpėdiniai per amžius matytų savo pirmtakų darbų. Visas aukas prašome siųsti pašto money orderiais arba banko čekiais išdininko Stepono Dambrausko vardu, o adresuoti sekrotiaus adresu: Antanas Jocius, 135 E. 114th pl., Chicago, Ill.

Kun. Mockaus Paminklo Statymo Komitetas:

Step. Dambrauskas, išdininkas ir pirmininkas; Antanas Jocius, sekret.; T. J. Kučinskas, V. B. Ambrose ir S. Vitkus—nariai.

ROCHESTER, N. Y.

Lietuvos Sunų ir Dukterų Draugijos pokilis.

Lapkričio 11 dieną Lietuvos Sunų ir Dukterų Draugija turėjo metinį pokilį su vakariene ir šokiais Gedingino salėj. Publikos prisirinko nemaža ir buvo visokių pakraipų žmonių: pirmieji, tautininkų ir parapijonių. Draugijai, turbūt, liks ir pelno. Tikietų daugiausia išplatino A. Zukauskienė ir G. Svedas. Reikia pasakyti, kad ir visa rengimo komisija dirbo gerai.

Dabar bus metinis draugijos susirinkimas, kur bus renkama ir valdyba ateinantiesiems metams. Pagal mano nuomonę, turėtų susirinkti visi nariai ir balsuoti už dabartinę valdybą, jeigu ji apsiims, nes ji gerai veikia ir vargiai galėtų geresnę sudaryt. Pirmininkas yra P. Bugailiškis; finansų raštininkas, P. Žirgalis; protokolių raštininkas, G. Svedas; globėja, P. Baronienė. Tik dabartinis išdininkas A. Mašauskas, kiek teko girdėt, nenori kitiems metams apsiimti.

Daugelis narių mano, kad į kasierius geriausia tiktų W. Lastauskas arba J. Zemaits. Tad sekanciam susirinkime reiktų juos nominuoti ir paprašyt, kad apsiimtu.

Bus pakeltas ir organo klausimas. Dabar mūsų draugijai gerai patarnauja "Keleivis", taigi patartina jį atnaujinti ir kitiems metams.

Narys.

Worcesterio Žinios.

Socialistų kandidatas gavo daug balsų. Darbai eina gerai. Du lietuviai teismo nubausti.

Tai jau praėjo miesto valdybos rinkimai ir vėl išrinkta daugiausia republikonų partijos žmonių. Bet reikia džiaugtis, kad socialistų kandidatas W. A. Ahern į miesto gaspadorius gavo daug daugiau balsų negu du metai atgal. Tai parodo, kad tik socialistai visada už teisybę kovoja ir nemaino savo darbininkiškų idėjų.

Darbai šiūom tarpu geležies pramonėje žymiai pagerėjo: vietinė anglų spauda net bėdavoja, kad trumpa pralavintų mechanikų; paprastų darbininkų yra net ir perdaug.

Mūsų vienas lietuvis salūniniinkas, norėdamas gėlo padaryti girtuoklių sveikatai, pradėjo atskiesti degtinę. Bet ant nelaimės pardavė vieną stikluoką tos degtinės inspektoriumi J. W. Doyle. Už tai teisėjas uždėjo du šimtu dolerių pabaudo ir turės būti suspenduotas laisnis ant 6 mėnesių. Mūsų tautietis tam pasipriešino ir apeliavo į aukštesnį teismą.

Antras mūsų lietuvis paėmė iš nežinomo žmogaus komunistų partijos išleistų lapelių ir, neskaitęs kas ten rašoma, pradėjo dalinti ant gatvės ir kaimiški ir automobilius, o mūsų mieste tas yra uždrausta; todėl tą lietuvių policija nusivedė pas teisėją. Teisėjas priteisė, kad per 6 mėnesius lietuvis atietų į teismabutį ir pasimokintų patriotizmą.

Worcester'io lietuvių draugijos gerai gyvuoja, auga nariais ir draugiškai sugyvena.

Lapkričio 7 d. Clark universiteto studentai surengė gražų koncertą, kur dalyvavo ir mūsų lietuvių operos dainininkė Anna Katkas—Katkauskaitė. Ta proga Worcester'io moterys surengė gražų vakarą priėmimui mūsų dainininkės puošniam Bancroft viešbuty. Dalyvavo visų pakraipų moterys. Vakaro užmąnytoja buvo dainininkė J. V. Čižiauskienė. Vargo Sunus.

CLEVELANDO ir APIELINKĖS ŽINIOS

Senatvės pensija.

Šiandien labai daug yra kalbama apie tai, kaip geriau aprūpinti senus žmones po 60 ar 65 metų amžiaus. Įvairūs vadai, įvairūs politikieriai siūlo visokių sumanymų. Buvo daromi bandymai, buvo balsavimai kai kuriose valstijose, tačiau tie planai niekur nepraeina. Taigi, gal jie ir nepraktiški.

Ryšium su tuo būtų galima paklausti, ar tik minėto amžiaus žmonės tenori gyventi? Ne, visi nori gyventi, ir visiems reikia valgyti, nežiurint amžiaus ar išvaizdos. Tai kodėl ir nepadaryti ir neįvykinti tokį planą, kuris visiems užtikrintų gyvenimą? Mes turime rūpintis apie senuosius dėlto, kad visi turės pasenti ir reikės valgyti. Tačiau negalime pamiršti nei tų, kurie yra ką tik mokyklas apleidę ir vargsta darbo negaudami. Dabar yra ir tokių atsitikimų, kad vyrui ar moterei pasako, kad jie jau perseni dirbti. O jie vos tik sulaukė apie 40 metų amžiaus. Tai ką žmogus turi daryti nuo to laiko iki 65 metų amžiaus, kol jis gaus kokią senatvės pensiją? Ar gali žmogus išgyventi 25 metus nevalges?

Jeigu būtų teisinga tvarka, jeigu žmogus turėtų užtikrintą darbą per visą gyvenimą, tai vargiai jam ir ta pensija būtų reikalinga. Tada jis užsilaikytų iš savo darbo.

Jeigu dabartinė santvarka nebus pakeista, tai ateis laikas, kada ir 30 metų žmogus turės reikalauti pensijos, kaip ir tie seneliai. Taigi būtų pravartu, kad mokyti valstybės vyrai su-rastų tokią išieitį, kad pagerintų gyvenimą ne vieno ar kito amžiaus žmonėms, bet visiems šalies gyventojams. Tada tai būtų geras planas.

Antras lazdos galas.

Lazda turi du galus, kaip kada atsiska ir prieš tą, kuris muša kita. Vienas mūsų kolonijos politikierius su savo lazda mušė kitus, kada buvo SLA Pild. Tarybos rinkimai metai ir pusė atgal. O dabar jis jau jieško pagalbos pas kitus, ir dar pas tuos, kuriuos pats at-davė vieną stikluoką tos degtinės inspektoriumi J. W. Doyle. Už tai teisėjas uždėjo du šimtu dolerių pabaudo ir turės būti suspenduotas laisnis ant 6 mėnesių. Mūsų tautietis tam pasipriešino ir apeliavo į aukštesnį teismą.

SLA reikalai.

SLA Pild. Tarybos nominacijos prasidėjo. Daugiausia balsavimų bus gruodžio mėnesy. Nariai turėtų rimtai pagalvoti, už ką balsą paduoti. Kaip žinoma, naujų kandidatų nedaug, bet visgi senieji siulomi. Kalbėti apie senuosius, kaip apie Bagočių, Mazukną, Gugi, p. Mikužiute, nėra reikalo nei kalbėti. Jie tarnauja jau per keliatą metų ir atlieka savo pareigas teisingai ir sąžiningai. Jų pastangomis galima tik pasi-džiaugti. Likę ant toliau, jie dar daugiau galės nuveikti. Bet reikia tarti žodį apie naują kandidatą į izdo globėjų, butent apie Povilą Dargį. Jis turi daugiau patyrimo, negu jam reiktų buti SLA izdo globėju. Jis gerai savo pareigas atliktų ir juo galima pilnai pasitikėti. Kaip asmuo, Povilas yra linksmo budo ir draugiškas žmogus. Jis nėra vienpusiško nusistatymo, bet žiūri į dalykus iš visų pusių. O toks žmogus kaip

tik ir tinka tokioje organizacijoj, kur priklauso tūkstančiai įvairių pakraipų žmonių. Taigi, balsuodami už Povilą Dargį nepadarysime klaidos. Apie Dr. Pilką į sekretoriaus vietą mažai ką galiu pasakyti, nes jo nepažįstu. Apie jį turėtų ką nors pasakyti vietinės kuopos. Dabar yra svarbių SLA reikalų, todėl Pild. Taryba turėtų būti išrinkta tinkama.

Jonas Jarus.

Kas Mums Rašoma

Kur darbininkui geriau—Amerikoj ar Sovietuose?

"Keleivio" 41-mam numerio buvo aprašyti nacių turistų įspūdžiai po Ameriką pasivažinėjus. Vokietijos naciams Amerika išrodo keistai, nes darbininkai čia ruko cigarus, automobiliais važiuoja į darbą ir pasirėdė kaip ponai.

As manau, kad Sov. Rusijos žmonės pamatę Ameriką taip pat stebėtųsi. Čia šalį valdo kapitalistai, o darbininkai gyvena daug geriau, negu Štalino rojuje. Nors tenai darbininkai sako "čia viskas mūsų," bet nieko savo neturi.

Žinoma, nevisiems ir Amerikoje rojus. Bet tai jau priklauso daug nuo paties žmogaus: katras gabesnis, katras daugiau stengiasi ir moka taupyti, tas įtaiso ir nuosavus namus su centraliniu apšildymu, ir tuose namuose turi minkštus baldus, turi radiją, pianą, automobilį ir tt. Na, o ar Sovietų darbininkai gali šitokiais dalykais pasigirti?

Nežiūrint to, komunistai norėtų, kad Amerikoje būtų sovietiška santvarka. Jie nori, kad "viskas būtų mūsų," bet mes nieko neturėtume.

Jeigu Amerikoje dabar kam negerai, tai jau prie sovietiškos tvarkos tam tikrai nebutų geriau. Juk ir Sovietų Rusijoje lygybės nėra. Katrė geriau ir greičiau dirba, tiems ir atlyginimas geresnis.

As žinau Amerikoje darbininkų, kurie kartu dirba vienoj dirbtuvėj ir vienodai uždirba, tačiau vienas jų turi gražų nuosavą namą ir važinėja automobiliu, o kitas neturi nieko ir keikia kapitalistus bei jų valdžią.

Amerikoje darbininkai gali organizuotis į unijas ir reikalauti trumpesnių valandų bei geresnio atlyginimo už darbą. Kur jie geriau organizuoti, tenai darbdavys negali darbininko iš darbo pašalinti be unijos sutikimo. O Sovietų Rusijoje darbininkai ar turi šitokią galią? Tenai viskas valstybės, o kas valstybei priešinas, tas yra "trockistas," "sabotažnikas" ir jis gali tik kul-ką gauti.

Kaz. Karčiauskas.

Kazlų Ruda prašomas atsiliiepti.

Pastebėjau "Keleivy" korespondenciją iš Chicagos apie adv. Kučinską, ir tos korespondencijos autorius ar padavėjas pasirašo Kazlų Rudos slapyvardė. Iš to sprendžiu, kad jis gali but kiles iš Kazlų Rudos miestelio, iš kur ir aš paeinu; gali buti, kad esame vienu metu ir gal buvome kitąsyk geri draugai, taigi malonu būtų susišinoti. Todėl prašyčiau tamstos, Kazlų Ruda, kreiptis į mane šiūom adresu: Juozas Kazlauskas, 13726 Eaglesmere ave., Cleveland, Ohio.

Ivairios Žinios.

Kokios Pramonės Esama Vilniaus Krašte.

Vilniaus atgavimas gali ma nagrinėti įvairiais požiūriais, nes šio miesto ir jo sričių istorija yra giliai įsielijusi į visą Lietuvos tiek praeities, tiek ir dabarties gyvenimą. Mes šiam straipsnely atkreipsime dėmesį tik į Vilniaus krašto reikšmę ūkiškuoju požiūriu ir iš viso — kaip Vilniaus atgavimas paveiks Lietuvos ūkį. Ar mes, turėdami didesnius žemių plotus, didesnius miestus, įstengsime sparčiau žengti ekonominės gerovės linkme, ar karo nualintų teritorijų ir miesto grįžimas bus visai Lietuvai sunki ekonominė našta?

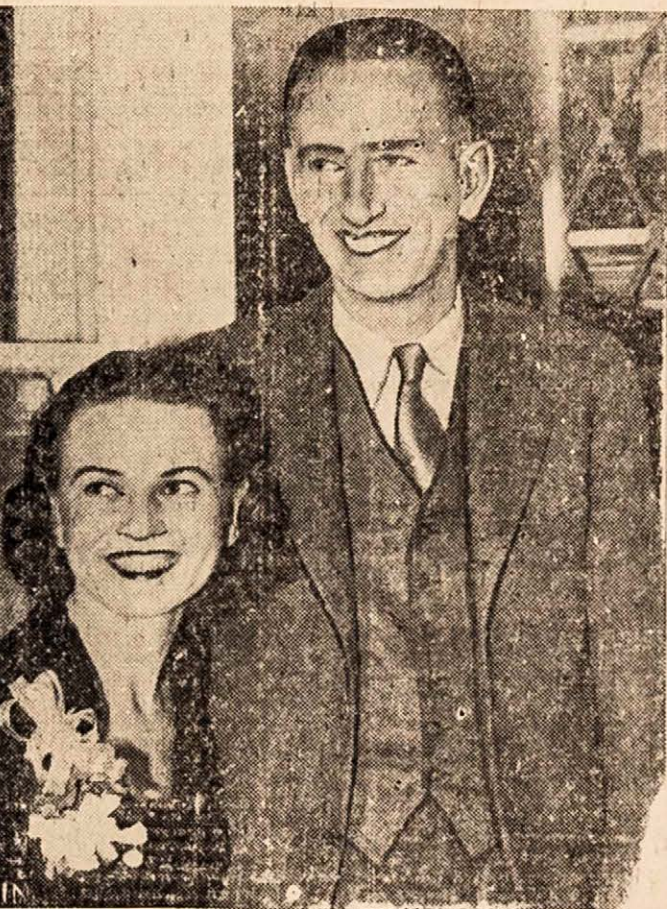
Į tokias, ar panašias klausimus galima būtų labai trumpai, bet kartu ir teisingai atsakyti — Vilniaus atgavimas, nežiūrint į karo padarytus jam nuostolius, ne tik nepripažinti prie likusių Lietuvos dalies nuskurdinimo, bet, atvirkščiai — visa Lietuva galės spartesniu tempu žengti ekonominės gerovės linkme, žinoma, su sąlyga, jei mes patys mokėsime tinkamai tvarkytis savo viduje ir nedarysime klaidų. Vilniui ir jo apylinkėms padarytus nuostolius darbsti lietuvių ranka trumpu laiku įsteigs užgydyti. Tuo labiau, kad Vilniaus krašte karas neišgelbėjo užtruko ir, palyginti, karo nuostoliai padaryti daiktams ir žmonėms nėra milžiniški, arba bent jau žymiai mažesni, negu Didžiojo karo metu buvo padaryti visai Lietuvai. Pats Vilniaus miestas labai mažai apgriautas, o atgautose srityse žymiai nukentėjo tik svarbesnieji sausumos keliai ir geležinkelių stotys.

Kadangi Lietuva yra per dvi žemės ūkio kraštas, tai tokio miesto, kaip Vilnius atgavimas, pakels žemės ūkio gaminių suvartojimą ir sudarys mūsų krašto viduje natūralią, lengvai prieinamą žemės ūkio gaminių rinką. 1936 metais, statistikos duomenimis, Vilniuje buvo priskaitoma 208,000 gyventojų (Kaune gyventojų priskaitoma iki 140,000). Iš viso prie Lietuvos grįžo apie 450,000 gyventojų. Taigi, bent pusė iš jų sudaro miestelėnai. Anksčiau, prieš Vilniaus atgavimą, Lietuvoje miestuose gyveno apie 22 nuoš. visų gyventojų. Dabar miestelėnų skaičius pašoks, tur but, iki 27 nuošimčių visų Lietuvos gyventojų. Ūkio požiūriu didesnis gyventojų susikaupimas miestuose, kuriuose paprastai būna vystoma įvairi, kraštui naudinga pramonė, yra visai sveikas reiškinys, nes mažiau tenka iš užsienio įsigybeni įvairių pramonės dirbinių, o žemės ūkio produktus ūkininkai gali tuomet parduoti savo miestams. Net tokiuose tipiškuose žemės ūkio kraštuose, kaip Danijoje ir Olandijoje, miestuose gyvena apie 45 nuoš. visų krašto gyventojų. Lietuva, dabar, turėdama apie 27 nuoš. visų savo gyventojų miestuose, dar toli yra atsilikusi nuo Danijos ir Olandijos. Taigi, Lietuvos miestai galės ir toliau augti, plečiantis mūsų pramonei, tačiau labai svarbus dalykas jau dabar pradėti tinkamai tvarkyti mūsų pramonės įmonių veiklą, kad besiplečianti pramonė neišnaudotų žemės ūkio ir iš viso, kad mūsų miesteliai per greitai neturėtų žemės ūkio sąskaita. Pramonės plėtimas Lietuvoje, būtinas, nes kasmet Lietuva užsieniui už pramonės dirbinius

sumoka šimtus milijonų litų. Nors Vilnius ilgą laiką buvo tolimas Lenkijos provincijos miestas, bet reikia pasakyti, nuo seno turėjo visą eilę pramonės įmonių, kurios ir dabar neabejotinai galės plėstis. Apytikriai duomenimis atgautose mūsų teritorijoje yra 12 plytinių, 1 keramikos dirbtuvė, 2 stiklo fabrikai, 7 metalo apdirbimo įmonės, 6 mašinų dirbtuvės, 9 lentpiuvės, 6 medžio dirbinių fabrikai, 2 dideli kartono (ar popieriaus) fabrikai, 9 odos fabrikai, 3 odų dirbinių dirbtuvės, 2 virvių dirbtuvės, 11 popieriaus dirbinių įmonių, 4 dideli malūnai, 1 saldainių fabrikas, 1 krakmolos dirbtuvė, 7 bravorai, 18 spirito varyklų, 2 spirito valymo įmonės, 2 tabako fabrikai, 3 cheminių gaminių fabrikai, 1 dujų įmonė, 21 spaustuvė, 2 geležinkelio dirbtuvės. Tokiu būdu atgautose srityse veikia daugiau kaip 130 didesnių ar mažesnių dirbtuvių ir fabriku. Šių pramonės įmonių atgavimas dalinai atvers tą nuostolį, kurį Lietuvai padarė Klaipėdos krašto netekimas ir neabejotinai prisidės prie viso Lietuvos ekonominio gyvenimo suintensyvinimo ir Lietuvos gyventojų gerovės pakėlimo. Žinoma, šandien esant Lietuvoje didesniems miestams, didesnei teritorijai ir didesniai kiekiui gyventojų, reikia žymiai energingiau ir protingiau risti įvairius ekonominius klausimus, kad pirmoje eilėje būtų atitaisyti žemės ūkio tie nuostoliai, kuriuos mūsų žemės ūkis neužpelnytai patyrė ekonominės krizės išdavijoje. Neturime dar pamiršti, kad artima kaimynystė su Sovietų Rusija greičiausiai pagyvins per Lietuvą tarptautinį susisiekimą, kas taip pat galės atnešti mūsų kraštui ekonominės naudos. Trumpai tariant, Vilniaus ir jo sričių atgavimas sudaro gana palankias sąlygas mūsų ūkio atsigavimui, bet greitesniu laiku sulaukti ekonominio atkūrimo pacia žymesne dalimi vis tik priklausys nuo mūsų pačių sugebėjimo tinkamai įjungti Vilniaus sritį į visos Lietuvos ekonominį gyvenimą. Darbo daug. Svarbu, kad turėtume pakankamai ištvėmės ir proto.

J. Vaisnoras.

CIO Išrinktas Detroito Majoras.

Čia yra parodytas su savo žmona Edward J. Jeffries, naujas Detroito majoras, kurio kandidatura rėmė CIO automobilistų unija ir kitos darbininkų organizacijos. Kitą vietą šiame "Keleivio" numeryje telpa platesnis šių rinkimų aprašymas.

Koks Dabar Karas Vakaruose.

Neseniai anglų laikraščininkai pirmą kartą per šį karą buvo leisti apžiūrėti vakarų frontą.

Laikraščininkai vienbalsiai pažymi, kad kariuomenė fronte visai nepastebima. Išties divizijos taip paslėptos, kad patrankos, tankai, net ir paskiri kareiviai visai susilieja su aplinkuma. Norėdami surasti lengvąją bateriją, laikraščininkai turėjo prie jos prieiti per 50 žingsnių, bet ir tada jie pamatė tik du kareivius, išsilydusius iš žemės su dideliu katilu, kur ruko lauko virtuvės. Motorizuotų kolonų didžiuliai sunkvežimiai apdengti fantastiškai išdėstytais brezentais, kurie daro juos visai nepastebimais.

Be to, laikraščininkai piešia nepaprastą sceną, praiteisio karo kareivių visai nematytas. Taikos gyvenimas glaudžiai susipynęs su karinio gyvenimo sąlygomis ir baterijų pozicijų tarpais galima matyti ramiai dirbančius laukuose ūkininkus. Ypač laikraščininkus nustebino ta aplinkybė, kad per trumpą laiką anglų kariuomenės apgyventoję teritorijoje išdygo galingi gelžbetoniniai pastatai, panašūs į Maginot sustiprinimus. Kai kurie pastatai tikri fortai, į kuriuos gali sutipti stambūs kariniai vienetai. Kiti mažesni, kuriuos kareiviai vadino "žirnelių dėžutėmis", ir kuriuose paslėpti kulkosvaidžiai bei artilerija, visai susilieja su aplinkuma. Visi pastatai pastatyti pagal paskutinius technikos reikalavimus, su sandario mis plieninėmis durimis, požeminiais telefonų laidais susieti su tolimu užnugariu, aprūpinti periskopais, pro kuriuos galima stebėti aplinką, lyg būtų žemės paviršiuje.

Britų kareiviai francų gyventojų tarpe labai populiari, kad nuolat gerai nusiteikę: nuolat bendraudami su gyventojais anglų kareiviai gauna daug dovany, vyriausiai — rūkaly. Laikraščininkai daro išvadą, kad legendinio anglų kareivio Tommi Atkinzo dvasia nėra išnykusi ir anglų ekspedicinio korpuso kariai bus tokie pat atsparūs, kaip ir jų pirmtakai.

KUNIGŲ CELIBATAS.
— Išaiškinta kunigų bepatystės išpuolimas. Šių kunigų turėtų perskaičiuoti, pasėkmes ir jų doriskumą nutyli kiekvienas vyras, tėvas ir jaunikaitis, kurie geidžia, kad jų moteris, dukteris ir mylimosios nepapulti į tokių kunigų globą. Parašė kun. Geo. Townsend Fox, D. D., sulietuvino Ferdinand de Samozgita. 25c.

Trys Kandidatai į Vyriausį Tribunolą.

Siomis dienomis mirė teisėjas Butler, vienas Vyriausiojo Tribunolo narių. Čia yra p. John P. Devaney, prokuro Stephens.

Siomis dienomis mirė teisėjas Butler, vienas Vyriausiojo Tribunolo narių. Čia yra p. John P. Devaney, prokuro Stephens.

Siomis dienomis mirė teisėjas Butler, vienas Vyriausiojo Tribunolo narių. Čia yra p. John P. Devaney, prokuro Stephens.

KIETUJŲ ANGLIŲ MAINERIAI SVEN-TĖ JOHN MITCHELLIO DIENĄ.

Kietųjų anglų srity angliakasiai kas metai švenčia vadinamą "John Mitchell Day", kuri pripuola 30 spalio. Nedirbo tą dieną maineriai ir šiais metais. Scrantono mieste, Court House aikštėje, kur yra pastatytas Mitchellio paminklas, susirinkę kasyklų darbininkai sudėjo vainiką savo vado atminčiai pagerbti.

John Mitchell suorganizavo angliakasių į United Mine Workers of America uniją ir vedė didžiausius angliakasių streikus 1900 ir 1902 metais. Buvo tai labai sunkios kovos, bet ne veltui. Pirmą angliakasių turėdavo dirbti žemės gelmėse po 12 valandų į dieną ir saulę pamatydavo, tik sekmadieniais. Tai buvo tikrai vergiškas darbas ir vergiškas gyvenimas. Vienybės tarp angliakasių nebuvo. Airiai ir anglai kitų tautybių mainerių niekino ir puldavo. John Mitchell išaiškino, kad klaidinga ir praigastinga yra darbininkams kovoti tarp savęs. Darbininkai, privalo visi eiti iš vieno, kaip tikri broliai, ir išvien kovoti prieš kapitalą, nes kapitalas visus juos lygiai išnaudoja ir visų yra lygūs priešas. Mitchellis nurodė, kad dirbti po žemę 12 valandų kasdien yra per daug. Maineriai neprivalo daugiau dirbti kaip 8 valandas. Ir darbo valandos turi būti sutrumpintos, ir atlyginimas pakeltas. Ir jo suvienyti angliakasiai visko pasiekė.

Be to, pasigailejimu reikia pasakyti, kad angliakasiai jau pradeda pamiršti Mitchellio žodžius, nors jo diena vis dar tebešvenčia. Jau tos tvirtos vienybės pasirodymo kovoti už savo reikalus pas juos nesimato. Štai, pereinantis metais buvo renkamas Pensilvanijos gubernatoriumis. Demokratas Thomas Kenedy buvo unijų kandidatas, o republikonas reakcionierius A. H. James buvo kapitalistų kandidatas. Angliakasių unijos organas, "United Mine Workers' Journal", apibūdino šią republikoną kaip "the rock-ribbed labor hater". Ir vis dėl to jis buvo išrinktas gubernatoriumi. O visiems juk aišku, kad jis būtų sumuštas vien tik angliakasių balsais, jeigu visi jie būtų balsavę už palankesnį sau kandidatą. Tas ir parodo, kad angliakasiai jau užmiršo, ko Mitchellis juos mokino.

Dabar ponas James giliai, kad per vienus metus jis daug Pensilvanijai sutaupe. Bet jis nepasako, kieno lėšomis jis taupe. Jis nepasako, kad taupydamas bedarbių šelpimą jis įstume į vargo narus tukstančius

tų vargšų, kurie už jį balsavo. Ka demokratai per 4 metus buvo padarę darbininkams gera, tą republikonas James sunaikino per vienus metus. Jeigu ir toliau taip eis, tai Pensilvanijos angliakasiai ir vėl susilauks 1900 metų baudžiamos. Ar atsikels iš kapo John Mitchell vėl jiems padėti? Mainerio Sunas.

OLANDAI ŠAUDO VOKIEČIŲ ORLAIVIUS.

Vokiečių smurtas pradeda jau išvesti olandus iš kant rybės. Nėgana kad nacių minos skandina Olandijos laivus, pastaroju laiku Olandijos viršum pradėjo nuolatos skraidyti Vokiečių orlaiviai. Todėl olandai pradėjo juos šaudyti. Apsaudė vieną orlaivį pereitą su batą, apšaudė vieną praejusį nedėdienį, o panedėlį vienas jau buvo nušautas žemėn. Vokiečių lakunas užmuštas.

GAIDYS DEDA KIAUSINUS.

"The Detroit News", kuri mums prisiuntė drg. A. Katarzį, praneša iš Saginaw, Mich., kad pas fermerką E. Matzkę didelis baltųjų leghornų vislės gaidys deda kiaušinius. Kiaušiniai esą tokie pat kaip vištų, bet viščiškai iš jų neišsiperi. Mrs. Matzke laikanti tą gaidį kaip įdomybę.

Rašytojas Rastas Negyvas.

Pereitą savaitę buvo rastas garage negyvas New Yorko rašytojas, Richard Hoffman. Jis buvo užtroškęs automobiliaus smalke mis.

Nepaprastas Palengvinimas Reumatikų Skausmų

Nekentėkite bereikalingai raumenų skaudėjimu. Tikstantis žmoni pasiekė nepaprastą palengvinimą reumatikų skausmų, strėnų raumenų skaudėjimu, išsinarinimu ir šiaip raumenų skaudėjimu vien išsitrindami su Pain-Expelleriu. Šis sensacingas linimentas ūmai suteikia laukiamą palengvinimą. Virš 17 milijonų bonkučių jau išparduota. Todėl neatidėliodami nusipirkite ir jįs bonkute Pain-Expellerio. Reikalaukite Pain-Expellerio su inkaru ant dėžutės.

NAUJA VAISTŲ KNYGA SVEIKATA LIGONIAMS

Gydymas visokių ligų šaknimis. Augmenimis, Žievėmis, Žiedais, Sėklomis ir Lapais. Joje telpa 311 vardų visokių augalų lietuviškai, angliškai ir lotyniškai, ir paaiškinimai kokias ligas gydo ir kaip reikia vartoti. (Prasau iš Kanados štampos nusiųsti, Kanados doleris dabar tik 85 centai.) Kaina su pristatymu \$1.00. Pinigus geriausia siųsti Money Orderiu, arba popierinį dolerį laisve. Adresas: (-) PAUL MIKALAUSKAS 248 W. Fourth St., So. Boston, Mass.

EXTRA!

Laimingos žvaigždės pranašavimas ir kataligos naujų juokų. Prisiųskite giminio dieną ir 15 centų. (8) Practical Sales Co. 1219 N. Bell Ave., Chicago, Ill.

PAJIEŠKOJIMAI

Pajieškau brolių Balmancijų, Simoną ir Valentiną Meldžiūsių, kilusių iš Silavoto parapijos, Pažarsčio kaimo. Taipgi prašau atsileipti sesutei Magdalėnei Kazlauskienėi. Visi atvažiuo Amerikon prieš karą, gyvenę Pensilvanijos valstijoje. Jie patys arba kas nors iš jų gerų draugų, žinančių jų likimą, malonėkite man pranešti, busiu labai dėkingas, nes patį rengiuosi grįžti į Sovietų Sąjungą. Jis turiu labai svarbių žinių iš Argentinos jiems pranešti. Maną adresą: Sra. Maria Meldžiūtė de Stralėlaite, Poste Restante, Correo Central, Buenos Aires, Argentina. (6)

Antanas Skokauckas su žmona, kurios pavardė iš tėvų Žilutė Marijona iš Miežikių miestelio, pajieškau svogerkos Agnieszkos Juskaitės, žirleiom kad žmona, bet po vyro pra arda nežinoj; taipgi ir Kazim. Sarcuko (gal Sargaciu?), abudu patsina iš Panevėžio apskr. Miežikių kaimo. Girdėjom kad abu gyvena Chicagoje. Prašau atsiskirti, arba kuomet žinot malonėkite pranešti jų adresą. (8)

P. O. Box 267, Endicott, N. Y.

Pajieškau Vincento Kampio, iš Lietuvos bėgimo iš Siančių apskr. Miežikių miestelio. Jis gyvenė daug metų Worcester, Mass. Kas žinot, kur jis randasi, prašau pranešti, arba pats lai atsiskirti; yra svarbus reikalas reikale jo žemės Lietuvoje. S. Urmonas (8) 7015 S. Washtenaw av., Chicago, Ill.

Pajieškau savo vyro Juliaus Michuną, angliškai vadinamą Jack, Michell. Jis prastai nuo 1937 m. ir paliko mane su maža mergaite.

Čiomais jo paveikslas. Jis apie 30 metų amžiaus, aukšto ūgio, myli sportą rodytis. Veikiausia jis muduoda neženoti. Kurie žinot, kur jis randasi malonėkite man pranešti, už ką busiu labai dėkingas. (9) Mrs. J. Michunas 150 N. Third st., Duquesne, Pa.

Darbininkas ant Ūkės
Reikalingas, rimtas žmogus darbas ant visados. Atsileipti tik toki, kurie mokat ūkės masinas valdyti. Su alga susitaisykim per laisvą. J. Pasternak (8) 241 Fisher street, Walpole, Mass.

Reikalingas Darbininkas
Dirbt ant ūkės aplink namus, darbas nestokus. Kuriu meli, neri kiti, maža ūkė tai ir darbo mažai. Rasydami laisvą pažymėkite kiek norėsit užmokėcio. (9) ALEX WHITE R. F. D. 2, Thomaston, Conn.

Petronėlė Lamsargienė
Užlaikau visokias LIETUVIŠKAS GYDUOLES nuo visokių ligų. Kurie turite kokius nesveikumus, kreipkitės pas mane: duosiu gerą patarimą ir būsit patenkinti. (50) PET. LAMSARGIENĖ 1814 S. Water St., Philadelphia, Pa.

PAPARCIO ŽIEDAS IR KETURIOS KAPOS APYSAKOS:
(1) Neuzstikintis Vyras; (2) Žydintis Giria; (3) Klaida; (4) Korekta. Jose nurodoma kaip žmonės palkai tiki į visokius prietarus, burtus ir tt. Kaina 15c.

VIREJA

Knyga apie valgių gaminimą. Knygoje randasi 340 receptų, 224 puslapiai. Moksliniai aiškinama maisto rūšis, kiek kuri iš valgomų daiktų turi vitaminų, kaip sutaisyti maistą, kad jis nevien tik būtų skanus, bet turėtų balansuotą vitaminų kokybę. Knygą sutaisė K. Petrikienė, išleido A. L. D. L. D. Moterų Skyrius. Kaina \$1.00. Reikalaukite: "KELEIVIS", 253 W. BROADWAY, SO. BOSTON, MASS.

Karas Europoje

Jei norite žinoti apie karą ir kitus pasaulio įvykius, tai skaitykite "Naujienas."

"Naujienos" yra pirmas ir didžiausias lietuvių dienraštis Amerikoje.

Užsirašykite "Naujienas" šiandien. Naujienų prenumerata metams Amerikoje (išimant Chicago), \$5.00. Chicagoje ir Europoje — \$8.00. Money Orderį ar čekį siųskite:

"NAUJIENOS"

1739 South Halsted Street CHICAGO, ILLINOIS Susipažinimui kopiją pasiųsime veltut.

JAUDINANČIOS IR ILGOS VALANDOS MASKVOJE.

Iš lietuvių delegacijos derybų.

“Lietuvos Žinių” korespondentas J. Šimkus buvo nuvykęs su Lietuvos delegacija į Maskvą, kad galėtų pranešti savo laikraščiu kaip vyksta derybos su Sovietais. Taigi pasiklausykite, kaip jis dabar pasakoja tam dienrašty savo įspūdžius:

Daug kas sako,—rašo p. Šimkus,—kad dabartinė Rusija esanti paslaptinga šalis ir ją esą sunku suprasti.

Iš dalies tai teisinga. Nepaprastas ir vienintelis pasaulyje tvarkymosi būdas viduje, nelengvai perkandamas teorijoje, bet dar sunkiau — praktikoje. Todėl ir man, kuris Maskvoje tūrėjau progos išbuti vos 5 dienas, svarbiausią dėmesį koncentruodamas į man pavestą uždavinį — lietuvių rusų derybas, sunku tą ar kitą dalyką tvirtinti kategoriškai. Todėl stengiausi su gerb. skaitytojais pasidalyti matytais vaizdais ir faktais, kokie man buvo prieinami arba patiekiami. Norėdamas daugiau patirti, stengiausi būti akylas ir ausys.

Maskvoje viskas nuo korespondentų slepiama.

Tik atvažiavęs į Maskvą, jau patyriau mums labai svarbią naujieną, kad Vilnius grąžinamas Lietuvai. Ką bekalbėti — malonesnės naujienos negalėjo būti. Bet čia pat buvau griežtai įspėtas, kad tai gali žinoti tik kaip asmuo, kuris gyvena šiuo metu Maskvoje ir neturi jokio susisiektimo su Lietuva. Bet aš gi turėjau susisiekti telefonu ir niekad man liežuvius taip neįtektų prasiartiti, kaip šį kartą. Vis dėlto jausdamas nepaprastą atsakomybę ir žinodamas, kad vienas neat-sargus žodis gali pakenkti visam didžiajam reikalui, kentėjau ir savo redakcijai bei skaitytojams šią žinią nuslėpiau.

Tiesa, diplomatai, man artodo, dažniausia yra per daug atsargūs ir todėl jie čia turi nuolatinius konfliktus su spauda. Bet kai sprendžiamas toks nepaprastai svarbus reikalas, gal ištikrųjų negalima apsiriboti amerikoniškumu — sensacija bet kokia kaina! Šia proga įdomu pastebėti, kad Maskvoje reziduoją užsienio spaudos atstovai, ypač amerikiečiai, negaudami beveik jokių informacijų iš Sovietų spaudos biuro, atakavo mūsų pasiuntinybės patarėją S. Bagdoną.

Ramus ir derybų metu labai išvargęs p. Bagdonas apgailestaudamas atsakinėdavo nieko negalįs pasakyti. Už tai jam teko išgirsti ne vieną piktą kai kurių korespondentų pastabą. Bet diplomatas yra švelnus net ir tada, kai jam šurkščiai prikašiojama.

Per pusę metų tokio atmosferoj praziltų plaukai.

Reikia pasakyti, kad laukimo nuotaikos buvo labai jaudinančios ir permainingos. Jaudinosi visa Lietuva, belaukdamas pasitarimų rezultatų, bet žymiai didesnis tas jaudinimas lietuviams teko pergyventi Maskvoje, kur faktai buvo žinomi ir drauge nežinomi. Kiekvienai naujai diena ir pasitarimas gali padėti pakeisti ir galima susilaukti kitko. Tai nesunku buvo pastebėti iš kai kurių pastabų, bet dar geriau matyti iš veidų tų žmonių, kurie tą reikalą vedė ar techniskai padeda

vesti. Vieną dieną veidai nors ir išvargę, bet akys mirga gyvai, pilnos vilčių ir pasitikėjimo. Kitą dieną tos pačios akys apsiplašusios, nepasitikinčios ir, atrodo, visai išvargusios. Jei žodžių neišgirsti, stengiesi iš akių šį tą skaityti. Prasideda sunkus diplomatiškas pašnekesys, kuriame operuojama pasakų ar mitologijos elementais, o stengiamasi apibrėžti realioji padėtis. Susidaro slėgiantis įspūdis. Širdis pameta nuolatinį ritmą ir lyg pasišokėdama karts nuo karto suduoda tokį smarkų smugį, kad ir kvapą sunku atgauti. Pagalvoti, jei tokioje atmosferoje pabuvoti pusmetį, plaukai gerokai praziltų, o širdį tekėtų ilgai remontuoti.

Toks kartais yra diplomatu darbas, jei jie per ilgą praktiką nėra praradę jautumo.

Niekas nieko nežino.

Einu Raudonąja aikšte vėly Maskvos vakarą. Tame danguje dega rubininės Kremliaus bokštų žvaigždės. Žinau, kad štai šiuo metu ten už murų vyksta mūsų delegacijos pasitarimai su Sovietų Sąjungos aukštaisiais vadais. Ypatin-gas jausmas užlieja širdį. Atrodo, vaikštai istorines valandas netoli tos vietos, kur sprendžiamas toks svarbus mūsų tautai ir valstybei klausimas. O gal but tą momentą, kai einu, nustatoma paskutinė susitarimo frazė, o gal dedami istoriniai parašai. Pagauna pasididžiavimas, kad štai tokį momentą gali būti ne kažkur toli nuo sprendimo vietos, bet per 100—150 metrų. Suprantama, kad norisi būti tokiu metu lietuvių masėje Lietuvoje ir kolektyviai pajusti istorinį momentą, bet tas faktas, kad tau pavyko iš visų Lietuvos žurnalistų vienam būti arti sprendimo vietos, su kaupu kompensuoja aną troškimą.

Grįžtu atgal į viešbutį. Palaukiau iki vidurnakčio. Skambinu į Lietuvos pasiuntinybę kaip ir kiti žurnalistai. Pasigirsta balsas:

—Niekas dar negaliu pasakyti. Galit miegoti ramiai. Iš to posakio darai išvadą, kad ryt rytą susitarimo dar nebus ir stengiesi save įkalbėti, kad nemiegoti nėra jokios prasmės.

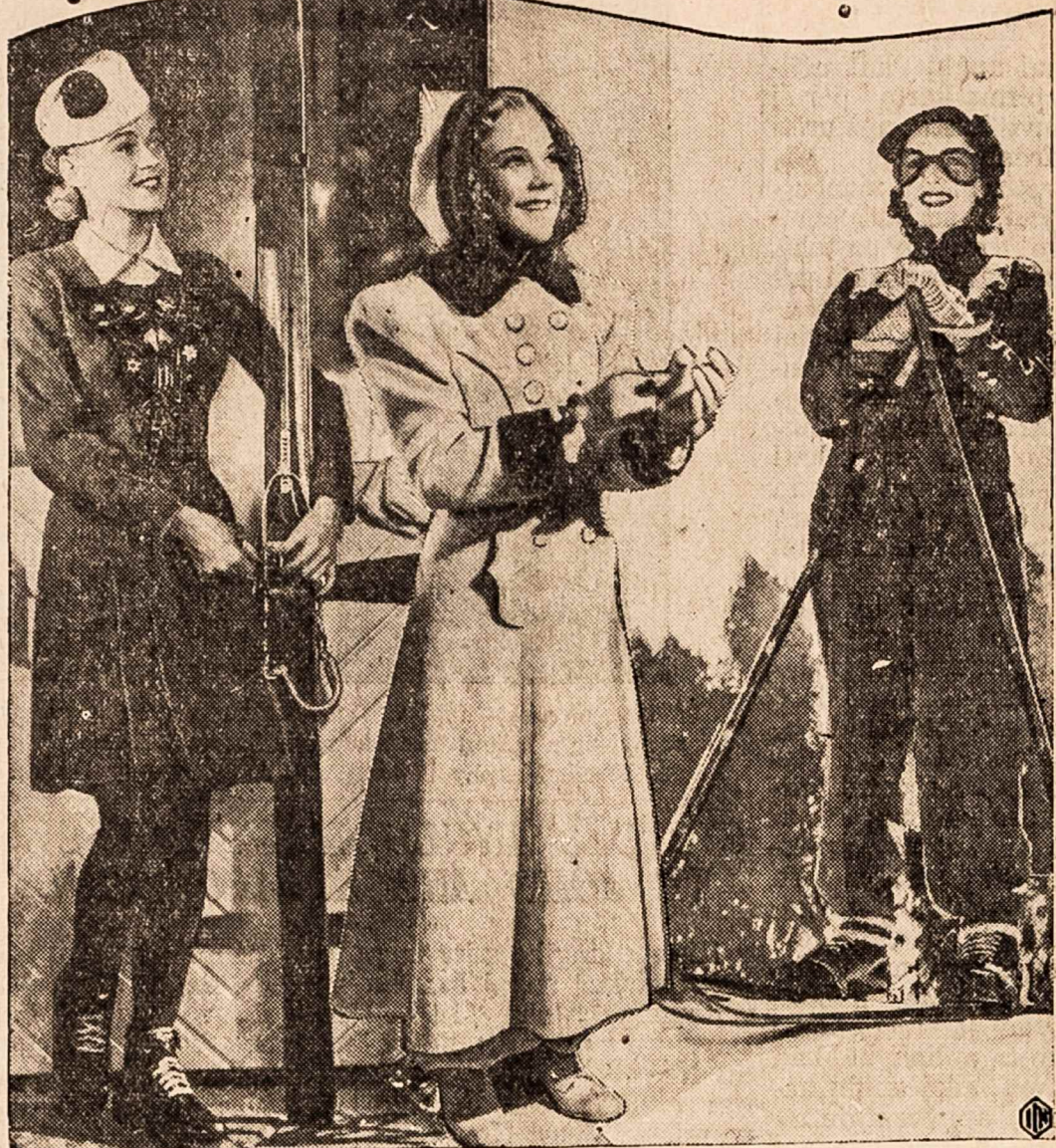
Nors Metropolio sienos neplonos tarp atskirų kambarių, bet gretutiniame

JOS VYRAS ISPAÑIJOS KALĖJIME.

Čia parodyta Mrs. H. Dahl, kurios vyras lakunas buvo nuvykęs padėti Ispanijos lojalistams ginti respubliką nuo fašistų užpuolimo. Vokiečių lakunai nušovė jo orlaivį žemėn, bet Dahl išliko sveikas. Fašistai jį suėmė ir buvo nuteisę sušaudyti žmonai prašant. Gyvybė buvo jam dovanota, tačiau iš kalėjimo fašistai iki šiol jo nepaleidžia. Šiomis dienomis moteris sugrįžo Amerikon ir iš čia darys pastangų, kad jos vyras būtų paleistas. Ji uždariauja dainuodama kabaretuose.

Šilti Moteriški Aprėdai Žiemos Sportui.

Neužilgo sniegas apdengs žemę ir prasidės žiemos sportai. Daug jaunų moterų ir merginų eis čiuožti ir žirgliuoti. Šiame vaizdelyje parodoma, kokie kostiumai geriausiai tinka žirglininkėms (čia dvi jų stovi su žirglėmis).

kambaryje esąs radijo aparatas, laisviau paleistas, girdimas ir mano kambaryje. Ir štai girdžiu 6 valandą Maskvos laikų, kaip iš Kominternos stoties skaitomas sutarties tekstas. Prišoku prie telefono. Ragutys atsiliepa išvargęs balsas:

—Delegacijos nariai dar negrįžo. Tiek žinau, kiek ir tamsta. Iš radijo.

Praslinko dar dvi valandos. Ir vėl radijas skelbia tą patį sutarties tekstą. Išbėgu į gatvę ir emiau įieškoti laikraščių. Bet jų nebuvo. Paskubinau į pasiuntinybę, bet ten žmonės po nemiegotos nakties gliai miegojo.

Žemės ūkio parodoj rodomi nesami daiktai.

Pirmiausia, kas man Maskvoje buvo pasiūlyta pamatyti, tai Sovietų Rusijos žemės ūkio paroda. Apie ją jau buvau nemaža skaitęs, girdėjęs iš pasakojimų tų, kurie savo akimis matė ir matęs net paveikslų. Todėl atrodo, kad niekas stebinti negali.

Vis dėlto pamačius ją nustebti buvo ko.

Visas parodos plotas, visi paviljonai vakarais labai iliuminuojami ir daro pasakos įspūdį. Mano vadovė ypač atkreipė mano dėmesį į pavyzdinį kolchozą. Pui-ku. Ir kliubas, ir geros daržinės, ir elektros stotis ir traktorių bei automobilių stotis. Bet man skrendant lėktuvu tokių kolchozų nepavyko pro lėktuvo langą pastebėti. Aš tai ir pasakiau.

—Taip, tokių kolchozų kol kas yra maža, — pripažino palydovė. — Bet praslinko 5—10 metų ir jų bus dauguma.

Šį pabrėžimą apie tai, kas bus, girdėjau labai dažnai.

Ir čia pat pareiškama karo baimė. Esą, karas galįs sustabdyti visą krašto pažangą, kuri dabar mės iš me- to galinti vystytis sparčiau ir kėmingiau, nes jau esą gara daug savų specialistų.

J. Šimkus.

DAKTARAS.

Dr. daktaras A. J. Karalius. Ši nauja knyga užpildyta vien reikalingiausiu nurodymais kokių ligų ir kaip jas gydyti. Verta šios knygos įsigyti visiems, nes Naujojojo laikų medicina yra reikalingiausia daugumai lietuvių. Įsigykite tuoj. Didelė knyga, apie 300 puslapių. Kaina \$1.50. Audeklo viršelais \$2.50.

Ekonominis Centras ir Musų Spauda.

Remkime spaudą, jeigu norime jos paramos savo darbams.

Amerikos Lietuvių Ekonominis Centras, įkurtas arti 10 metų atgal, 1940 metais minės savo dešimtmečio sukaktį. Kokios išskilmės bus, sunku dar šį ankstų pasakyti, tačiau visuomenė apie tai patirs per musų spaudą. Jau visuomenė privalėtų žinoti, kad Ekonominis Centras yra organizacija, burianti apie save Amerikos lietuvių biznesierius ir profesionalus.

Ekonominis Centras tai tiesioginis centras Amerikos Lietuvių Vaizbos Butų, kurie pradėjo organizuotis prieš dešimt metų. Tikslai Lietuvių Vaizbos Butų įgaliojti delegatai sudaro Ekonominio Centro valdybą.

Ekonominio Centro pareiga yra, be kita ko, organizuoti ir Vaizbos Butus tų kolonijų biznesierius ir profesionalus kur dar tokios organizacijos nėra, ir visuomenės išvien paimti į savo rankas visus ekonominius reikalus, kiek tai galima atsiekti, Amerikos lietuvių gyvenime ir santykiuose su Lietuva.

Planai ir darbai iki šiol nebuvo visai nustatyta tvarka vedami, tačiau dabar jau bandoma eiti prie tikslo planingiau.

Naujai išrinkta Ekonominio Centro valdyba pradėjo įtemptą vėjų, kad suartintų Amerikos lietuvių biznesierius ir profesionalus vienus su kitais ir visuomenę. Iki šiol ir biznierių profesionalai, ir visuomenė, vieni kitais nusiskundžia, nors vieni iš kitų daug reikalauja.

Profesionalai ir biznierių privalo artintis su mūsų visuomenė, susidraugauti su ja, tada gaus visuomenės priėjimo.

Reikia ir pačiam Am. Liet. Ekonominiam Centrai susiartinti su savo spauda, suartinti ją su Vaizbos Butais ir, pagaliau, labiau suartinti-surišti visuomenę su mūsų spauda.

Amerikoje nėra valdiško tarnavimo (per pašto tarpininkavimą) užsirašyti laikraštį. Tą pareigą privalo pasiimti ant savęs mūsų ekonominės organizacijos.

Tą pareigą būtų ir mūsų kultūrinių bei pašalpinių organizacijų, nes visi labai daug iš mūsų

ZODYNĖLIS

LIETUVISKAI-ANGLISKAS IR ANGLISKAI-LIETUVISKAS, telpa 18,000 žodžių, labai parankus turistų kėsenyje. Gražiai apdarytas dirbtine skura, 160 puslapių. Kaina \$1.00. Pa-rankusio ir geresnio kėseninio zody-nėlio lietuvių kalboje nėra. Gauna-mas "Keleivys".

spaudos reikalauja, bet jai atsi-lygina beveik niekuo. Musų spauda turi penkimeris tik atski-rų asmenų numerata, niekas jai nestoja į talką, bet iš jos vi-sada visko tikisi.

Vaizbos Butų parengimuose, kur visuomenė buna raginama ir prašoma remti savus biznie-rius ir profesionalus, kartu pri-valo būti raginama užsirašyti ir laikraščius, nes dar didelė dalis musų žmonių ir po šiai dienai gyvena be jokio laikraščio.

Ekonominio Centro valdyba nenori padaryti tokios klaidos, kokią padarė, pavyzdžiui, Lie-tuvių Dienos rengėjai New Yorke, kurie spaudą per virš pusę metų laiko buvo užvertę savo atsišaukimais, pranešimais, bet nepasakė už tai nei aičiu Lietu-vių Dienoje, nei tos dienos pro-gramoj nepaminėjo musų spau-dos nei vienu žodeliu.

Spauda buvo ir bus musų vie-šo lietuviško gyvenimo kellaras Amerikoje, taigi reikia mums visiems sudaryti tampo-resnius ryšius su savo laikraš-čiais.

Ekonominio Centro valdyba, prašydama savos spaudos ben-dradarbiauti su Centru, ras ati-tinkamų būdų jai ir atsilyginti.

Visa, kas iki šiol Amerikos lietuvių atlikta, pasiekta dėka musų spaudai, kuri tai rėmė, daug kartų net pasiaukoję. Be spaudos musų kultūrinis veiki-mas, ekonominiai reikalai būtų "akli", jei kas ką ir veiktumė, apie tai visuomenė nežinotų.

Amerikos Lietuvių Ekonomi-nis Centras.

Chas. K. Pikel, pirm.
Dr. M. J. Colney, v. pirm.
F. Petrusis, v. pirm.
K. S. Karpus, sekr.
A. S. Trečiokas, išdininas.

LIETUVIŲ LAISVĖS MY-LĖTOJŲ DRAUGYSTĖ

WAUKEGAN, ILL.

VALDYBA 1939 METAMS.
Jos Mačiulis — pirmininkas,
906 Prescott St. Waukegan, Ill.
F. Sedoravičia — pirm. pagalbinin.,
733 Lincoln st., Waukegan, Ill.
Suzana Gabris — nutarimų rašt.,
730 McAllister ave., Waukegan, Ill.
Emilija Kernagis — turtų rašt.,
720 Vine Place, Waukegan, Ill.
K. Vaitiekunas — kasierius,
726 — 8th St., Waukegan, Ill.

KASOS GLOBEJAI
D. Lauraitis, K. Ambrozunas,
KNYGIAI
K. Dambrauskas, A. Marcinukas.

MARŠALKOS:
P. Rukštalas, J. Jurašaitis.
Susirinkimai buna paskutinių nedė-lėtyd od "a gūi" "osaguo" ongoz luoap
Luosybes Svetainėje, kamp. 8th ir
Adams Sts., Waukegan, Ill.

MOTERIMS PASISKAITYT

ŠI SKYRIŲ TVARKO
M. MICHELSONIENĖ.

AUKOS MARIJOS JUR-GELIONIENĖS PA-MINKLUI.

Lapkričio 19 d. Lietuvių Socialistų 60 kuopos ir Lie-tuvių Darbininkų 21 kuopos vakarėly M. Alekniene ir M. Michelsonienė surinko aukų \$18.11 Marijos Jurgelionie-nės paminklui. Aukavo šie asmenys:

M. ir S. Michelsonai	\$5.00
Dr. D. Pilka	1.00
A. ir M. Alekni	1.00
Mrs. Baublis	1.00
P. Brazaičiai	1.00
W. V. Anestai	1.00
N. Januška	.50
P. Blažis	.50
Drg. Zabitis	.50
A. Valeika	.50
S. Valeika	.50
Dr-gė Marclionienė	.25
A. Valeika	.25
H. Ketvirtienė	.25
I. Kubiliunas	.25
Drg. Jonaitis	.25
Drg. Smitas	.25
Drg. Svitlovich	.25
J. Andrews	.25
J. Jankauskas	.30
Krukonis	.25
J. Karpavičius	.25
J. Stonis	.25

Smulkiais 2.56

Viso \$18.11

HAVERHILLIEČIŲ ŽINIAI.

Haverhilly ir jo apielin-kėj Marijos Jurgelionienės paminklui aukas parinkti paskirtos draugės S. Pa-piauskienė ir Matonienė. Vi-sų vardai, kurie aukaus ne-mažiau 25 centų, tilps "Ke-leivio" moterų skyriuje," ir "Naujienose."

KEPTAS KALAKUTAS.

Ruošiant kepimui kalaku-tą, vidurį reikia išplauti šil-tu vandeniu, įdėjus šaukštu-ką baking sodės, o paskui perplaut tyru vandeniu. So-dė yra reikalinga tam, kad prašalintų nemalonių kvapų, kuris pasilieka nuo žarnų ir kitų vidurių. Kalakutą iš-plovus, gerai iššluostyk vi-du-rį ir viršų, kad paukštis būtų visiškai sausas. Vidų gerai ištrink druska ir pri-kimšk tokiu kemsalu, koks patinka. Surišk kojas ir sparnus, aptepk sviestu, api-barstyk biskučiu miltų, druska ir pipirais. Įdėjus į keptuvą įpilk puoduką ver-dančio vandens ir įdėk į karštą pečių. Dažnai lais-tant ir variant, kad visas paukštis gerai apkeptų, kep 12—15 svary kalaku-tą kokias 3—4 valandas.

LIETUVIŲ KALBOS GRAMATIKA

Pritaikyta Amerikos Lietuviams Mokytis Kalbą
SUTAIŠE DR. D. PILKA, Lietuvių Kalbos Mokytojas prie
MASSACHUSETTS DEPARTMENT OF EDUCATION
KAINA \$1.00.

DR. D. PILKA, 528 Columbus Ave., Boston, Mass.

SVEIKATA

TAI DIDELES SVARBOS VEIKALAS
KIEKVIENAM ŽMOGUI.

Toje knygoje yra pamatinės žinios iš Anatomi-jos, Fiziologijos ir Hygienos.

Kas skaitys tą knygą, tas sužinos apie savo kuno mechanizmą ir tokių dalykų, kokių pirma nežinojo.

Knyga labai puikiai iliustruota, taip kad kiekvienas aiškiai gali suprasti ir matyti savo kuno organus paveikluose.

Knyga 340 puslapių, gražiai audimu apdaryta.

Kaina \$2.50

KELEIVIS
253 Broadway So. Boston, Mass.

KAS GIRDE

Nuo mūsų korespondentų

UŽ NENELEIDIMĄ VĖ-LIAVOS PASISVEIKINTI PASODINTI Į KALTINĄ MJŲ SUOLA.

Praėjusią vasarą, liepos 19 d. "Kulautuvos" motor-laisvės plaukė iš Kamo Ne-muno žemyn. Bepilaudka-mas jis susitiko "Pegaso" garbatvį plaukiantį su vaikų eiskursija iš Lampėdžių Kama.

"Pegasas" sutikęs "Ku-lautuvą", nuleido vėlavą pasisveikinti, o "Kulautu-vo" kapitonas ne tik nenu-leidęs vėlavos, bet dar, sto-vėdamas prie budo, kum-štinį "Pegaso" kapitoniui pažūjo.

"Kulautuvos" kapitonas Romualdas Žurkavičius bu-vo patrauktas tieson pagal Taut. ir valst. saug. įstaty-ną.

Rumai išžūrėję bylą ir išardę lindytojus, žiurke-rių išsėisino.

NUBAUDĖ UŽ CHULI-GANŽIŲ.

Prieš kurį laiką Virbaliu-je, km. Raudondvario vals-tas vieškelioje buvo ruo-šio autobuso katastrofa: autobusas atsimušė į tele-fo stulpą, užvilktą sker-rieskelio ir nusilaužė magistralę ašį ir šiaip jau ma apsidaužė. Galėjo į-jėti dar didesnė katastro-ri but žmonių aukų, bet jis spėjo mašiną apstab-iais.

Policija išaiškino, kad te-fo stulpą skersai kelio liko kaimo jauni vyrukai išaiškėję, V. Gruma-ri, Riekievičius ir A. Rau-šas. Visi keturi ir buvo pa-kti tieson. Spalių 7 d. no apygardos teismas jų žiūrėjo, visus pripažino is nubaude: Raudžiū-rais mėsams sunk. dar-žinimo, bet kaip nevi-čini trečdali baumės-sonis. Raškievičių ir k-ronis po pusantų metų ir už-vejo. Vainio (Joedu irgi 73 metų) ir Riekievičių ne-je pat-Ška-Ola-slavi-ju drau-ATN. BE.

ISTEISNO "ŽIGIO" PLA-TINTOJUS.

Spalių 6 d. Rumai sprendė jų drau-ATN. BE. Nuo naujint-ny susi-ir Berly-tytą sk-prie Di-juvo su-JAM PRI

Atsargiai Glatmanas, kad, "Žygi" gaves iš-sonio, o Kepežinskis, kad gaves iš Jakšto, kas is Pauliaus Griga-šume. Vytauto prosp. išalbinų siuvykla. Lietuvos teismos, kad gaves iš kažkokio kamo asmens. Kepežinskis. Juozas P. Grigaliunas bu-vo tieson pagal valst. saug. įstaty-ną, jų bylą išžūrė-vois kaltinamuosius

LENKU TURĖS

Čia yra paroc-tytojas Emil-riam šiomis di-sonas paskyrė už literatūrą. Ku-pranešta apie šit-klausta, ką jis-jis atsakė: "Dabu-tyti galiu. Musų tau-tyras stovi pasiru-didelėmis sunkeny

KAS GIRDĖTI LIETUVOJE

Nuo mūsų korespondentų (ir iš Lietuvos Laikraščių.)

UŽ NENULEIDIMĄ VĖLIAVOS PASISVEIKINTI, PASODINTI Į KALTINAMŲJŲ SUOLĄ.

Praėjusią vasarą, liepos 19 d. "Kulautuvos" motorlaivis plaukė iš Kauno Nemuno žemyn. Beplaukdamas jis susitiko "Pegaso" garlaivį plaukiantį su vaikų ekskursija iš Lampėdžių į Kauną.

"Pegasas," sutikęs "Kulautuvą," nuleido vėliavą pasisveikinti, o "Kulautuvos" kapitonas ne tik nuleidęs vėliavos, bet dar, stovėdamas prie budelės, kumštini "Pegaso" kapitoniui pagrumojęs.

"Kulautuvos" kapitonas Romualdas Žiurkevičius buvo patrauktas tieson pagal Taut. ir valst. saug. įstatymą.

Rumai, išsiurę bylą ir išardę liudytojus, Žiurkevičių išteisino.

NUBAUDĖ UŽ CHULIGANIZMĄ.

Prieš kurį laiką Virbaliūnų km., Raudandvario valsčiaus vieškelio buvo ruožinio autobuso katastrofa: autobusas atsimušė į telegrafo stulpą, užvilktą skersai vieškelio ir nusilaužė pirmąją asį ir šiaipjau mašina apsidavė. Galėjo įvykti dar didesnė katastrofa ir but žmonių aukų, bet šoferis spėjo mašiną apstabdyti.

Policija išaiškino, kad telegrafo stulpą skersai kelio užvilko kaimo jauni vyruklai J. Raščikevičius, V. Grumada, A. Rieckevičius ir A. Raudačius.

Jie visi keturi ir buvo patraukti tieson. Spalių 7 d. Kauno apygardos teismas jų bylą žiūrėjo, visus pripažino kaltais ir nubaudė: Raudžių ketveriais metais sunk. darb. kalėjimo, bet kaip nevismamečiai trečdali bausmės numušė; Raščikevičių ir Grumadą po pusantur metų papr. kalėjimo (juodu irgi nevismamečiai) ir Rieckevičių 9 mėn. papr. kalėjimo.

ISTEISINO "ŽYGIO" PLATINTOJUS.

Spalių 9 d. Rumai sprendė kėletą politinių bylų.

Alytaus saugumo policija buvus gavus žinių, kad Jurgis Kepežinskis iš Murgaulio gelež. stoties platinais Klaipėdoje leidžiamą, o Lietuvoje uždraustą "Žygį".

Kepežinskis vieną "Žygį" egz. davęs savo pažįstamam Glatmanui.

Saugumo policija pas Glatmaną padarė kratą ir "Žygio" egz. rado.

Kvočiamas Glatmanas pasakė, kad, "Žygį" gavęs iš Kepežinskio, o Kepežinskis pasakė, kad gavęs iš Jakšto, O Jakštas iš Pauliaus Grigaliuno Kaune. Vytauto prospektinio skalbinių siuvyklą. Grigaliunas teisinio, kad "Žygį" gavęs iš kažkokio nepažįstamo asmens.

J. Kepežinskis Juozas Jakštas ir P. Grigaliunas buvo patraukti tieson pagal Taut. ir valst. saug. įstatymą. Rumai, jų bylą išsiurę, visus tris kaltinamuosius išteisino.

APIE 200 LENKŲ TURĖS LIETUVĄ APLEISTI.

Žydų spauda rašo, kad su kitais pabėgėliais į Lietuvą atvykę ir apie 200 tokių lenkų, kurie savo laiką šaukė "marš na Kovno" ir šiaip agresingai Lietuvos atžvilgiu buvo nusiteikę. Tiems pabėgėliams vidaus reikalų ministerija pasiūlė per 14 dienų apleisti Lietuvą.

VILKAVIŠKYJE PAS LAZOVSKI BUVO RASTA NELEGALIOS LITERATūros.

Saug. policija Vilkiškių pas Jokubą Lazovskį padarė kratą ir rado jo gyvenamajame bute nelegalios literatūros: "Tiesos," b. k. atsisaukimų, atvirų laiškų ir kt.

Lazovskis už tai buvo patrauktas tieson.

Prokuratūra jį kaltino dar priklausius slaptai b. kom. partijai.

Rumai pripažino kaltu tik nelegalią literatūrą laikius ir nubaudė dešimt mėnesių papr. kalėjimo, bet jį t. b. m. da. įskaitė ir ligi teismo nenkis mėnesius atkalėtus.

NEJOK ANT SVETIMO ARKIO.

Vendžiogalos valsč., Užkurių kaime ganėsi arklys. Žmonės pamatė, kad kažkoks vyrukas užsoko ant vieno ukininko arklio ir joja. Tuojau buvo pakeltas aliarmas, subėgo aplinkiniai žmonės. Vyrukas, nusiėmęs šokio nuo arklio ir pabėgo į krumus. Žmonės apstoję krumus, pradėjo jį ieškoti vagies ir rado krumą įlindusį Vaclovą Petraitį, ukininkaitį.

Petraitis buvo girtas ir tardomas sakė, kad pėsčiam sunku buvę eiti, tai užsėdęs kaimyno arkly ir norėjęs raitas joti, bet žmonės pakėlė triukšmą ir jį į krumus nuvijo.

Petraitis vis tiek buvo patrauktas tieson ir kaltinamas arkliaavagyste, tačiau apygardos teismas jį išteisino.

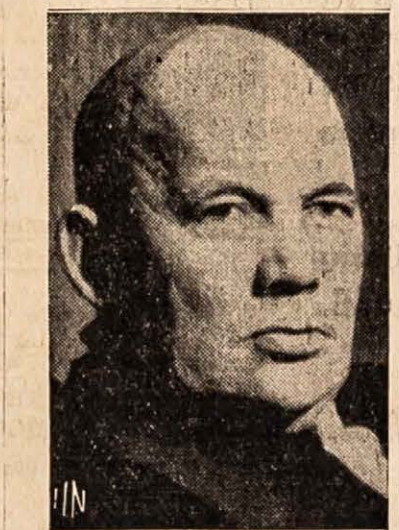
LIETUVOJE INTERNUOTA 16,000 LENKŲ.

Raudonojo Kryžiaus žiniomis, Lietuvoje yra apie 14,000 internuotų lenkų karių ir apie 2,000 pabėgėlių civilių. Jiems išlaikyti reikiama nemaža lėšų. Iki šiol iš užsienių gauta tam reikalui 73,000 litų pinigais ir Žemė ir Švedija yra pažadėję atsiųsti drabužių. Taip pat yra pažadėję padėti Skandinavijos, Belgijos, Olandijos, Estijos, Jugoslavijos ir Jungtinių Valstijų Raudonojo Kryžiaus draugijos.

ATNAUJINTAS KAUNO-BERLYNO SUSISIEKIMAS.

Nuo spalio 18 dienos atnaujintas tiesioginis traukinių susisiekimas tarp Kauno ir Berlyno per naujai pastatytą skersai Vislos tiltą prie Riešavo, kurį lenkai buvo susprogdinę.

JAM PRIPAŽINTA NOBELIO DOVANA.

Čia yra parodytas suomių rašytojas Emil Sillanpää, kuriam šiomis dienomis Nobelio Fondas paskyrė \$40,000 dovaną už literatūrą. Kuomet jam buvo pranešta apie šią dovaną ir paklausta, ką jis daria parašys, jis atsakė: "Dabar aš rašyt negaliu. Mūsų tauta kaip vienas vyras stovi pasirošius kovoti su didėlėmis sunkenybėmis."

Sumišimai Čekoslovakijos Sostinėj.

Ši nuotrauka buvo padaryta šiomis dienomis Prahos mieste per čekų studentų demonstracijas prieš vokiečius. Naciai 1,200 studentų areštavo, 12 jų susaudė ir Prahos universitetą uždarė trims metams.

LIETUVOS TOTORIAI VILNIAUS KRAŠTE.

Vilniaus krašte Lietuvos totorių gyvena per 5,000. Didžioji jų dalis Ašmenos apskrityje, apie Lostonos upę. Pačiame Vilniuje 1938 m. buvo 227 totoriai. Spalių 10 d. sutartimi Lietuvos valdžiai Vilniaus krašto dalyje totorių yra daugiau negu 1,000. Jie priklauso trimis musulmonų parapijoms: Vilniaus, Totorkaimio ir Nemėžiū. Šiose vietose yra musulmonų mečetės. Prijungus šį kraštą prie Lietuvos, čia bus 6 totorių parapijos su muftijatu Vilniuje.

Šiuo metu Vilniaus muftijum yra dr. Jokubas Sinkėvičius; prie muftijato yra sudaryta musulmonų kolegija ir sekretoriatas. Ten pat įsteigtas totorių muziejus ir biblioteka.

Vilniaus mečetė yra sena, medinė, statyta 18-tame amžiuje, Lukiškėse, Muzulmonų gatvėje.

Ligi karo Vilniuje totoriai leido mėnesinį žurnalą, "Totorių Gyvenimas," lenkų kalba. Žurnalo redaktorium buvo Lietuvos totorius Steponas Tuhana-Baranauskas, kilęs iš Vinkšniupių, Vilkiškių apskrityje.

NORĖJO ATSIIMT "SKOLĄ" GAVO PO 4 METUS KATORGOS.

Jau kelis kartus už vagystes ar sukčiavimą Vincas Baranauskas ir Stasys Butvilas anąsyk viename Kauno restorane girtuokliavo. Begerdami juodu prietruko pinigų. Tada priėjo ten pat prie vieno piliečio, kuris sėdėjo už staluko, ir pareikalavo "grąžinti skolą."

Piliečiai atsakė: "Aš jūsų nepažįstu, jums neskolin-gas, atsitraukite nuo mano galvos."

Bet piktadariai nenusileido: restorano svečių išsi-tempė į kiemą ir ten apipšė.

Kauno apygardos teismas abu piktadarius pripažino kaltais ir nubaudė po ketverių metų sunkių darbų kalėjimo.

LAISVAMANIŲ SKAITYKLA UKMERGĖJ.

Ukmergės laisvamanių skyrius atidaro laikraščius ir knygų skaityklą. Skaitykla, kuri turi per 1000 su viršum knygų ir į kurią pareis dauguma dienraščių ir savaitraščių, bus Zuvų gatvė Nr. 13, Anoliko namuose.

UKMERGĖJ PRIGERĖ MOKYTOJĄ.

Šiomis dienomis Ukmergėje rasta prigerusi lenkų gimnazijos mokytoja Titenė.

LIETUVOJE PRADETA SMARKIAI PIRKTI ŽEMĘ.

Prasidėjus karui, Lietuvoje buvo kritęs susidomėjimas žemės pirkimu. Dabar tas susidomėjimas vėl labai smarkiai pakilo. Pavasario mėnesiais žemės ūkio ministerija kiekvieną mėnesį vidutiniškai išduodavo po 1000 leidimų žemei pirkti. Šį mėnesį numatoma išduoti net 2000 leidimų. Charakteringa, kad dabar pradėjo pardavinėti žemės dvarininkai, kuriems tautininkų valdžia buvo palikus daugiau kaip po 80 hektarų. (Steigiamojo Seimo buvo nutarta palikti tiems ponams ne daugiau 80 hektarų, bet tautininkai vėliau šitą nutarimą sulaužė.)

STEIGIAUSI NAUJOS PUODI DIRBTUVĖS.

Patirta, kad per rugsėjo ir spalio mėnesio pradžioje Kaune įsisteigusios 8 naujos puodų dirbtuvės.

Lengvas Budas Išmoko Angliškai.

Rankus reikalingiausių žodžių b. pasikalbėjimų, ši knyga sutaisyta taip lengvai ir suprantamai, kad kiekvienas gali greitai išmokti kalbėti angliškai. Joje telpa netik atskiri žodžiai, bet celi sakiniai, pasikalbėjimai darbo fiškai, vaizduojant kur nors, nuėjus krautuvi, pas daktarą, pas barzduktį, pas kraunčią ir t. t. Su fonetiku ištarimu ir gramatika. Antra padidinta ir pagerinta laida. Sutaisė St. Michelonas Pust. 35. 35c.

SIENINIAI KALENDORIAI 1940 METAMS.

Užlaikau daug visokių rusių ir vokiečių kaina Sieninių Kalendorių. Bizeriamas padarome su jų apgarsinimais ir pigiai. Kurie norėtų parduoti pavieniais arba norint agentų, geros išlygos. Turime ir Darius-Girno Kalendorių su jų aeroplanu. Prisijunčiame į namus kas reikalauja. Vienas 25c.—5 už \$1. Z. GILEVIČIUS 73 Hartford Ave. NEW BRITAIN, CONN.

PAŽANGIEJI AMERIKOS LIETUVIAI!

LIETUVOS LIAUDIS IR JAUNUOMENĖ NORI ŠVIETIS. JŲ GALITE JIEMS TAME DAUG PADĖTI.

Švietimo tikslui yra įsteigtas ir leidžiamas Rimtas Mokslas, Literatūros ir Visuomenės Mėnesinis Iliustruotas žurnalas KULTURA.

"KULTURĄ" REDAGUOJA PASIŽYMĖJĘ MOKSLININKAI. Bendradarbiauja įžymiausi Lietuvos rašytojai, veikėjai, todėl "Kultūros" turinys yra rimtas, įdomus ir naudingas.

Pažangieji amerikiečiai—išrašykite savo giminėms ir pažįstamiems Lietuvoje žurnalą "KULTURĄ" arba IŠSIIRASYKITE JĮ PATYS. "KULTUROJ" rasite daug raštų, kurie įdomūs perskaityti ir Amerikoje gyvenantiems.

Be to, "KULTUROJ" žurnalas laiku nuo laiko duoda pilnai užsimokėjusiems skaitytojams nepaprastai vertingų dovanų.

"KULTUROS" metinė kaina nepaprastai pigi. Lietuvoje: Metams tik 16 litų; Pusmečiui — 8 litai. Amerikoje: Metams \$4; Pusei metų \$2. Adresas:

ŽURNALAS "KULTURA" ŠIAULIAI, Tilžės gat. 153, Lithuania.

LABAI PABRANGO PRAGYVENIMAS.

Ministerių Taryba nuo spalio 17 dienos pakėlė cukrui akcizą 20 centų kilogramui. Vietoj ligi šiol buvusių 40 centų kilogramui dabar bus imama 60 centų. Ryšium su tuo atitinkamai bus pakelta ir cukraus pardudamoji kaina.

Šiuo metu yra pakilusios visų žemės ūkio produktų kainos. Žymiai pakeltos javų kainos, bulvių kainos, cukrinių runkelių kaina.

Taip pat pakeltos tabako kainos, mūlo kainos ir kitų reikmenų kainos. Bet darbininkų algos nepakeltos.

NUOSTOLINGAS GAISRAS PRIE LAZDIJŲ.

Spalių 1 d. Lazdijų val. Galinių kaime VI. Budrevičiaus sudegė klijimas, o nuo jo tvartai ir klėtis. Be šių trobesių sudegė visos derlius, ūkio inventorius ir keliatas gyvulių. Gaisro nuostolių apie 10,000 litų.

RYMAS, Romanas. Ta knyga yra verstas į visas kalbas, todėl kad yra gražiai aprašyta apie Rymą. Lietuviškas vertimas yra lengvas ir gražus. Chicago, Ill. 1909, pusl. 432. Druktai aplaityta \$2.50

PAZANGUS SAVAITRASTIS ARGENTINOS LIETUVIŲ BALSAS

J. U. S. A. metams kainuoja \$1.50. Pažinkite Pietų Amerikos lietuvių gyvenimą, išsiirasydami "Argentino Lietuvių Balsą." Adresas: "A. L. BALSAS" Casilla de Correo 303, Buenos Aires, Argentina.

Uruguay'aus Lietuvių Darbininkų Socialistinės Minties Laikraštis "Naujoji Banga"

Išėina du kartus per mėnesį. Laidžia Urug. Soc. Part. Liet. skyrius. "NAUJOJI BANGA" Suv. Valstijoje ir Kanadoje kainuoja 1 doleris. Adresas: N. BANGA C. Paraguay No. 1480, MONTEVIDEO, URUGUAY.

PERĖJUS KATALIKŲ TIKĖJIMAN, ŽYDĖ VIRTO APGAVIKE.

Kauno žydaitė Binderaitė perėjo katalikų tikėjimą ir išteikėjo už lietuvių Mozuraicio. Dabar ji pasiūto, kad jai viskas valia, nes katalikų kunigas per išpažintį atleidžia jai visas nuodėmes. Todėl ji virto tikra apgavikė, pradėjo sukčiauti.

Kadangi ji gražios inteligentiškos išvaizdos moteris, tai prilenda prie turtingesnių žmonių, siūlydama jiems įvairius patarnavimus.

Praėjusią vasarą Binderaitė daug uždirbo su imigrantais žydais. Ji žadėjo kai kuriems imigrantams išsiųsti dokumentus Lietuvoje apsigyventi. Už tai Binderaitė išviliojo ne vieną šimtą litų.

Bet ji kur kas didesnę aferą padarė rupindamasi gauti didelį palikimą.

Binderaitė savo vienai pažįstamai turtingai religingai moteriai pradėjo skustis, kad turinti didelį palikimą, bet negalinti jo atsiimti. Jai, kaip perėjusiai iš žydų į krikščionis, žydai keršiją, visai kludą palikimą atsiimti.

Tas palikimas esąs kelių šimtų tukstančių litų vertės namas.

Nuosavybės dokumentų patvirtinimas, pripažinimas ir kitkas reikalauja daug išlaidų, o ji pinigų neturinti.

Ir turinga lengvapėdė davė atgavikėi paskolina per tris tukstančius litų palikimui atgauti.

Binderaitė tais trimis tukstančiais nesitenkina, o ieško daugiau aukų. Ir randa.

Vienas dievobaimingas krikščionis duoda jai "iš žydų nasrų" savo turtui išgelbėti 5,000 litų, antras 6,000 litų, ir tt. Binderaitė aukų vis ieško ir vis randa. Kad lengvapėdžius žmones lengviau būtų įtikinti, jog ji tikrai didelį palikimą turi, Binderaitė juos vesdavos prie kurių nors namų Vilniaus gatvė, Prezidento gatvė, Laisvės alėja ir rodydama sakydavo: "Štai, tas namas!"

Ir radosi tokių naičių žmonių, kurie apgavikės žodžiams tikėjo ir geram tikslui pinigų davė.

Kai jau tukstantį litų Binderaitė gaudavo, tai tas pats žmogus antrą tukstantį lengviau duodavo, nes ji sakydavo, jeigu daugiau neduos, tai nei palikimo neatsilyšinsiu ir jau iškisti pinigai žusią.

Binderaitė taip sumaniai veikė, kad žmonės vienas

kitą traukė į apgavikės pinkle — jie traukė savo pinigų pasistatus, kad patirtų perkrikščiai atsiimti "iš žydų" palikimą. Gal tešias katalikų bažnyčiai.

Per trumpą laiką Binderaitė sugebėjo apgauti eilę kvailių, bet pinigų už katalikų ir iš jų gauti apie 20 tukstančių litų.

Pagaliau buvo susiprasta, kad turima reikalo su apgavike, kad ji jokio palikimo neturi, ir nusiskusta policijai. Binderaitė buvo iškelta byla, bet tardytojas bylą nutraukė, kadangi esąs vyriausiojo tribunolo aiškinamas, jog sukčiavimas ateičiai nesudaręs nusikalstamo darbo sudėties.

Viena Binderaitės kreditorė nusiskundė, kad Binderaitė iš jos pavogus žiedą ir vilnonės medžiagos, tai už vagystę ji buvo patraukta tieson ir apylinkės teismo nubausta vieneriais metais paprasto kalėjimo.

Binderaitė apylinkės teismo sprendimą apskundė apygardos teismui, bet apygardos teismas jos apeliaciją atmetė.

PARDUODA IŠ VARŽYTINIŲ KUNIGAİKŠTYTES RADZVILAITES DVARUS.

Kunigaikštystė Taida Radzvilaitė yra prisiskolinusi iš Žemės Banko daugiau kaip 200,000 litų ir tos skolos neatiduoda, todėl bankas dabar parduoda iš varžytinių jos žemes: Radeckų palivarką, Taujėnų dvarą, Pamušės dvarą ir kitus dvarus — iš viso 302 hektarų žemės su trobėmis. Pradinė varžytinių kaina — 255,000 litų.

PAGARSINIMAI "KELEIVY"

Norint, kad pagarsinimas tliptų GREIT, reikia pridurti garsinimų administracijon nevliau PANEDE. LIO VAKARO. Slučiānt per pastā, reikia pasiūst iš anksto, kad pasiektų mus ne vėliau kaip paneđly. Vėliau gauti garsinimai i tos savaitės numerj nespėjama patalpinti.

Norint, kad garsinimas nesul-trukdytų, sykliu su pagarsinimu reikia sljsti ir mokesty.

DRAUGIJOMS rengiant piknikā ar kitokj parengimā, trumpa pranešima patalpinam už \$1.00. Už didešnius garsinimus skaitomā nuo colio.

Už pajleskojimus darbininkų, ppydavimus ir kitokius smulklius pranešimus, kaina 2c. už žodj. Stambes-nēm raldēm antgalvis—15c. extra.

"Keleivio" prenumeratoriams už pajleskojimus gimintj ir draugj, kaina 1c. už žodj. Mažiausio pajleskojimo kaina 50c.

Norint pajleskot su paveikalu, reikia pasiūst fotografiją ir klausiti kainos.

"KELEIVIS", 253 BROADWAY, SO. BOSTON, MASS.

SIELOS BALSAS

GRAŽIOS EILĖS, DAINOS IR BALADOS.

Knyga papuošta daugeliu spalvuočių puikių paveikslų, 223 puslapių dydžio, apie 150 įvairių eilių. JI PALINKS MINS JUSŲ LAISVAS NŪO

DARBO VALANDAS.

KNYGOJE YRA TRIJŲ RUSIŲ EILĖS:

TAUTISKOS, SEIMYNIŠKOS IR DARBININKISKOS TIKRAI GRAŽI IR TURTINGA EILIŲ KNYGA.

KAINA TIK \$1.00.

Audimo apdarai \$1.25.

Kiekvienas turėtų papuošti savo knygyną minėta knyga. Kiekvienas nusipirkęs tą knygą pasidžiaugs. Pinigus geriausia siųst "Money Order." Popierinius galima siųsti tiesiog paprastame konverte, bet reikia aiškiai užrašyti savo ir "Keleivio" adresą ir nepamirškiti prilipti už centus markę.

"KELEIVIS"

253 BROADWAY, SO. BOSTON, MASS.

Vietinės Žinios

NEDELDIENI BUS ATIDARYTAS LIETUVOS KONSULATAS.

Iškilmėse dalyvaus generalinis Lietuvos konsulas p. Jonas Budrys iš New Yorko.

Ateinanti nedėdieni, 3 gruodžio diena, South Boston, prie 366 Broadway, bus oficialiai atidarytas naujas Lietuvos konsulas.

Ceremonijos prasidės 2:30 valandą popiet. Nauju garbės konsulu Bostonui ir Naujajai Anglijai yra paskirtas adv. Antanas O. Shallna. Konsulatą atdarys ir p. Shallna įvesdins generalinis Lietuvos konsulas p. Jonas Budrys iš New Yorko.

Per iškilmes gros lietuvių legijonierių kapelija. Grojant Lietuvos himną, bus iškelta Lietuvos vėliava ir tuo bus atidarytas konsulas.

Truputį vėliau, 6 valandą vakaro, Boston City Club'e, 14 Somerset st., Bostone, bus naujo konsulo įvesdinimo banketas, kur dalyvaus generalinis konsulas p. Budrys su žmona, naujas garbės konsulas p. Šalna su žmona, beveik visi kitų tautų konsulai Bostone, šios valstijos gubernatoriaus miesto majoras ir daug kitų žymių žmonių.

Toastmasteriu bus dr. P. Jakimavičius - Jakmauh, sveikatos departamento viršininkas.

Sitoms iškilmėms ruošti buvo sudarytas iš visų srovių veikėjų komitetas, kurinčias ir iš Lietuvos kilusių žydų atstovybė. Banketo bilietas kainuoja \$2.00 asmeniui. Vietas reikia užsisakyti ne vėliau kaip 1 gruodžio rytas. Bilietų banketui galima gauti pas komiteto narius arba pas komiteto izdininką, dr. Kapocių, 253 Broadway.

Katalikai pyksta ant pabėgusio šerifo.

Pereitą "Keleivio" numerį buvo rašyta, kad buvęs Suffolk apskritys viršininkas (šerifas) Dowd apipilęs savo tarnautojus, apvogę įstaigą ir, kai jo šunybės išėjo aikštėn, jis pabėgo ar pasislėpė. Kadangi jis buvo karštas katalikas ir airiai katalikai labai juo didžiūdavo, tai dabar jie jį keikia, kad jis padaręs jiems didelę sarmatą.

Bet jis ne pirmutinis toks lupikas. Bostone ir Massachusetts valstijoje beveik visi aukštieji valdininkai yra tos pačios tautybės ir tikybos žmonės ir visi jie yra sukčiai ir grafteriai. Ateina į valdžią kiaurom kelinėm, o pabuvę kelis metus pasidaro milionieriai ir perkasi aukso kasyklas, arba įsistiegia bankus ir čia apvagia visuomenę.

Cambridge'aus Lietuvių Piličių Klube buvo smagus vakarėlis.

Pereitą nedėdienį Cambridge'aus Lietuvių Piličių Klube, prie Harvard street, buvo smagi pramogėlė. Brockerto bravaro kompanijos pirmininkas p. Pinketis demonstravo judomais paveikslais lietuvių bravoro naujoviską masiną ir kaip jos atlieka darbą: plauna bonkas, pilsto alų, korkuoja, sterilizuoja ir popieres užlipina, visai nepridedant žmogaus rankų. Darbas eina neapsakomu greitumu, bonkos laktos ir vartosi kaip gyvos. Brockerto kompaniją kontroliuoja lietuviai ir jai gerai sekasi. Ji turi jau prasiskinus kelią savo alui net į devynas valstijas ir per metus parduoda už \$3,000,000 alaus. Vien tik alų darbininkams išmoka per savaitę \$12,000. Brockerto alaus bravoras randasi Worcesteriye.

Kitas panašus lietuvių bravoras yra New Britaino mieste, Connecticut valstijoje. Tenai alus yra daromas "Cremo" vardu.

Pono Pinkeviciaus iliustruota paskaita buvo labai įdomi ir pamokanti. Paskaitai pasibaigus, buvo atmušti du Brockerto alaus pushbackiai ir visi svečiai pavašinti, o draugai Stašiai, kurių salė visa tai darėsi ir kurie turi tenai gana didelę "Torah" tonikų išdirbystę, suruošė atskiram kambary puikią vakarienę kviestiniams svečiams.

Vakarėlis buvo labai smagus.

Mirė Petras Bičiūnas.

Susilaukęs vos 57 metų amžiaus, 17 lapkričio Norwoode mirė Petras Bičiūnas, gerai toj apylinkė žinomas veikėjas. Velionis prigulėjo prie daugelio pasalpinių draugijų ir kitokių organizacijų, ir visose budavo veiklus narys. Bet pastutiniu laiku veikti jau nebegalėjo, nes apie 10 mėne-

CASPER'S BEAUTY SALON

83 L STREET, arti 4th Street, SOUTH BOSTON, MASS. Tel. SOU 4645

34-TAS METINIS BALIUS

Lietuvos Sunų Draugystė rengia Prašmatną Balių, Padėkavonės Dienoje, Ketverge,

30 Lapkričio-November, 1939

CYPRUS SALEJE,

40 Prospect Street, Cambridge, Mass. Pradžią nuo 6 val. vakare.

Gerbiamieji:— Jaunuoliai taipgi ir seniai, visus širdingai kviečiame dalyvauti šiame Lietuvos Sunų Draugystės Balyje. Čia tikrai galėsite linksmai laiką praleisti, su draugais pasimatyti ir senas pažintis atnaujinti.

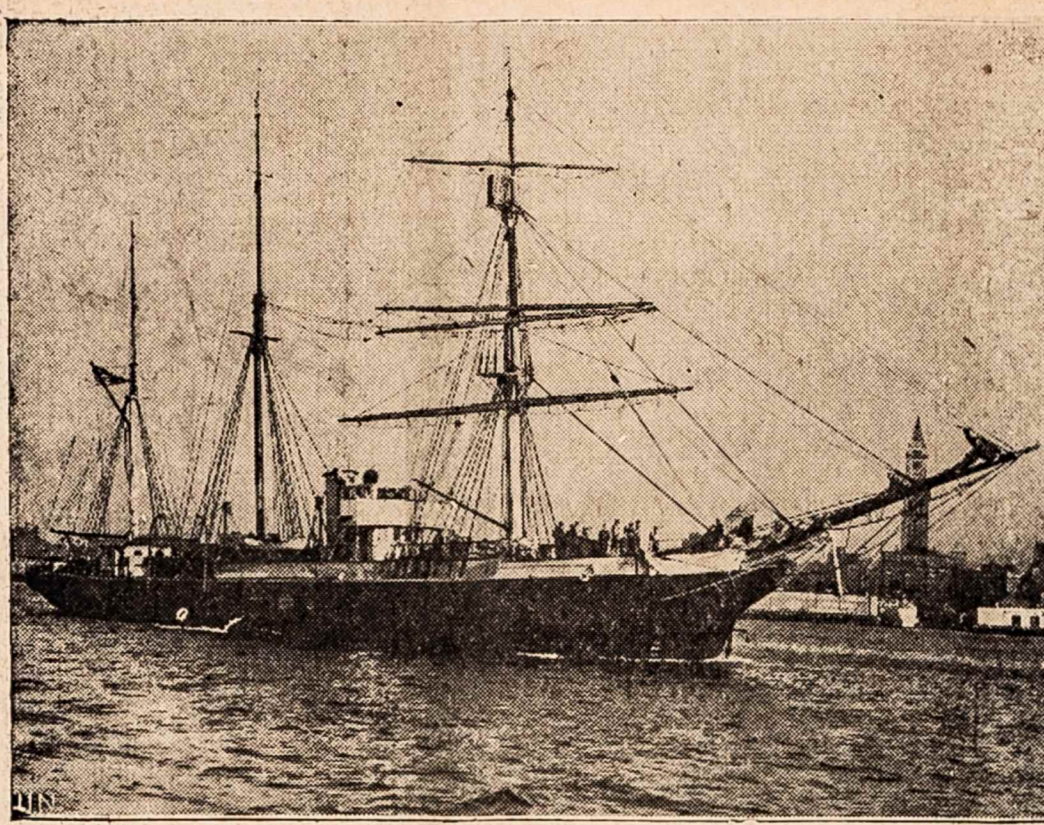
Bus visokių gėrimų ir gardžių užkandžių. Šauni Lonny Clayton and his Cavaliers Orchestra grieš angliškų ir lietuviškų šokių.

Ižanga Vyrams 40c.; Moterims 35c.

Visus širdingai kviečiame dalyvauti. Komitetas.

Vaziuojant iš kitur, reikia išlipti ant Central skvero, čia netoli salė.

Admirolo Byrdo Ekspedicijos Vėliavos Laivas.

Anąsyk "Keleivį" buvo parodytas admirolo ekspedicijos pagelbinis laivas "North Star", o čia matome jo vėliavos laivą "Bear", kuomet jis darė bandymus Bostono uoste. Ekspedicija vyksta į pietinį žemės sąsagali mokslinių tyrinėjimų daryti. Ją remia šios šalies valdžia.

sių sirgo. Paliko didžiai nuiludusią šeimyną: žmoną Antaniją, sunų Petrą ir dvi dukteris, Bronę ir Birutę. Velionis palaidotas Norwoode kapinėse 19 lapkričio. Laidotuvėse buvo labai daug automobilių ir gėlių, už ką šeimyna tariasi visiems draugams ir dalyviams nuosirdų ačiū.

Petras Bičiūnas Amerikoje išgyveno 30 metų su viršum ir visuomet skaitydavo "Keleivį". Buvo kilęs iš Medikių kaimo, Kvetkų parapijos.

Lai buna jam lengva Amerikos žemėlė!

Jo artimieji.

Jonas Siurila sveiksta.

Jaunuolis Jonas Siurila, kuris po operacijos per 3 savaites išbuvo ant "danger list", dabar jau pradėjo taisyti ir kitą savaitę ligoninė leis draugam jį lankyti. Jis guli South Bostono Carney ligoninėje.

Vincui Gegužiui padaryta operacija.

Vincas Gegužis da nesitauso. Pereitą savaitę jis buvo išvežtas į Mass. General liginę ir tenai buvo padaryta operacija. Daktaras Repšys sako, kad liginis po operacijos gerai taisos, tik sako, kad gali reikėti dar ir kitą operaciją daryti.

Lietuvių radio programa.

Gruodžio 2, šeštadienį, programa per stotį WORL, 920 k. nuo 8:30 ryto: (1) žinios; (2) muzika ir dainos; (3) E. Ceikienė paaiškina kugelio receptą.

Gruodžio 3, sekmadienį, programa per stotį WORL nuo 9:30 ryto bus sekanti: (1) gros S. Štafas, armonistas iš Worcesterio; (2) dainuos Ona Mineikiutė iš Montellos; (3) pianistė Dolores Staululonis, Helen Kiziutė, Ruth Šaloviejus ir mokinės. Step. Minkus.

Sunkiai serga A. Lukas.

Eidamas gatvę į darbą pereitą savaitę susmuko A. Lukas, kuris kitąsyk su M. Malijoniū turėjo didelę drapanų siuvimo dirbtuvę Bostone. Dabar Lukas dirbo jau pas kitus. Išrodė sveikas ir stiprus vyras, bet pasirodė, kad turėjo nesveiką širdį. Dabar guli savo bute vienas pats, nes jo draugas išėina dirbti ir liginis nėra kam prižiūrėti.

Jurgelionis lankėsi Bostone.

Pereitą nedėdienį buvo atvykęs iš New Yorko "Tėvynės" redaktorius Jurgelionis pasitarti su Bostono SLA veikėjais apie antrąjį SLA vaju.

Kubiliuno radio programa.

Gruodžio 3, nedėlioje, iš stoties WCOP 1120 k., prasidės kaip 8:30 ryto. Programą pildys Olga Šukiutė, Elena Zukauskaitė ir Ignas Kubiliūnas.

Nepamirškite puikaus Baliaus!

Cambridge'aus Lietuvos Sunų Dr-stės bus labai puikus balius ateinantį ketvergą. Visi žino, kad tenai jaunimas ir suaugusieji smagiai pasilinksmina.

Suėmė 62 "gembleriu."

Pereitą savaitę Bostono policija užklupo dvi vietas, kur žmonės susirinkdavo "gembliuoti" arklių lenktynėmis. Per abidvi vietas suminta 62 asmeniu ir daug gemblerių pabėgo per langus bei užpakalines duris.

ŽINYČIOS PATARNAVIMO OFISAS.

Šis ofisas patarnauja lietuviams visokiais reikalais be skirtumo jų politinių ir tikybos įsitikinimų. Musų ofise patarnauja žymūs profesionalai: Dr. Jonas Repšys prižiūri musų žmonių sveikatą ir duoda patarimus. Adv. Davis Franklin veda legališkus reikalus. Jis yra žymus advokatas. Prof. B. F. Kubiliūnas yra nuolatinis ofiso vedėjas ir patarėjas.

Bile reikalu prašome ateiti į ofisą tarpe 6 ir 8 val. vakarais, 2 Atlantic st., So. Boston, Mass. Tel. South Boston 2458. Už patarimus ir pasikalbėjimą nėra mokesčių.

A. J. NAMAKSY

Real Estate & Insurance
414 W. BROADWAY, SOUTH BOSTON, MASS.
Office Tel. So. Boston 0948
RES. 251 CHESTNUT AVE., JAMAICA, Plain, Mass.
Res. Tel. Arnold 1028

A.M. Dambrauskas

Karpenteris, Pentorius
Ablenai taisau viską prie Namų ir Lauko ir Viduje.
Turint bile darbą prie Namų taisymo, kreipkitės pas mane. Darbas bus padarytas patenkinamai ir prieinama kaina.
1 LYNNVILLE TERR. & WASHINGTON ST. DORCHESTER, MASS. GEN 7116
OFISAS: 315 E Street, SOUTH BOSTON.

Tel. TRObridge 6330

Dr. John Repshis

(REPSYS)
LIETUVIS GYDYTOJAS
Valandos: 2-4 ir 6-8
Nedėliomis ir šventadieniais nuo 10 iki 12 ryto.
278 HARVARD STREET
Kamp. Inman st. arti Central skv. CAMBRIDGE, MASS.

Tel. SOU 11334

C. J. MIKOLAITIS

MEDICINOS DAKTARAS
Valandos: nuo 2 iki 4 po pietų, nuo 7 iki 8 vakare.
107 SUMMER STREET, LAWRENCE, MASS.

Tel. University 9466

Dr. Susan Glodienes-Curry

LIETUVĖ DENTISTE
VALANDOS: 9-6 ir 7-9.
678 Massachusetts Ave., (Prie Central skvero) CAMBRIDGE, MASS.

Dr. Leo J. Podder

Iš Leningrado.
Specialistas Vyrų ir Moterų Ligu, taipgi Kraujo ir Odos.
Valandos: nuo 10 iki 12 diena, nuo 2 iki 4, nuo 7 iki 8 vakare.
180 HUNTINGTON AVE., BOSTON, MASS.
Tel. Commonwealth 4570.

Tel. SOU 2805

DAKTARAS

J. L. Pašakarnis

OPTOMETRISTAS
Ofiso valandos:
Nuo 9 ryto iki 7 vakare.
Seredomis:
Nuo 9 ryto iki 12 diena.
447 BROADWAY, SO. BOSTON, MASS.

Tel. 28624

Dr. Joseph A. Gaidis

OPTOMETRISTAS
Valandos: 9 iki 12, nuo 2 iki 5, nuo 7 iki 9, Seredomis 9 iki 12 ir susitarus.
AKTŲ DAKTARAS
Ištaiso defektuotas akis ir tinkama laiku sugrąžina sviesą. Išgaminuoją ir priskiriu akinimus.
114 Summer Street, LAWRENCE, MASS.

DR. G. L. KILLORY

60 SCOLLAY SQUARE, Room 22 BOSTON. Telef. Lafayette 2371 arba Somerset 2044-J
SPECIALISTAS KRAUJŲ INKSTŲ IR NERVŲ LIGŲ.
Val. nuo 9 ryt. iki 7 vak. kasdien. Nedėliom, nuo 10 ryto iki 1.

LIETUVISKA

APTIEKA

SO. BOSTONE
HENRY CABIT
Reg. Pharm.
100 Dorchester Street SO. BOSTON, MASS.

LITHUANIAN FURNITURE CO.

APDRAUSTI PERKRAUS-
TYTOJAI.
(Insured Movers)
Perkraustom čia pat ir į tolimas vietas.
Saugi priežiūra, kaina prieinama.
326 BROADWAY, SO. BOSTON, MASS.
Tel. SOUTH Boston 4618

BAY VIEW MOTOR SERVICE

Telephone
SOUTH Boston
1058

STUDEBAKER AUTOMOBILIŲ IR TROKŲ AGENTŪRA.
Kainos Stabėtinai Pigios.
Dideli pagerimai ir Hydraulic Breakais.

TAIPGI TAISOME AUTOMOBILIUS IR TROKUS VISOKIŲ ISDIRBYSCIŲ.
Peter Trečiokas ir Joe Kapociūnas — savininkai.
Taisymo ir demonstravimo vieta:
1 HAMLIN STREET
Kamp. East Eighth St.,

PICKWICK ALE

Pickwick dėkingas Amerikos ukiui už jo geras dovanas.

KALINTAS jūsų šypsantiame stikle stiprumas, akry akrai geltonuojančių javų laukai atsispindint rudens saulėje—tai šaltinis pyragų, taipgi ir ėliaus. Tas gausus auksinių grūdų vartojimas duoda Pickwick Ėliui tą pilną pajėgų kuną.

Pereituose metuose virš 14,550,000 svarų Miežių Malto ir Apynių suvartota Pickwick Ėliui pagaminti.

IS KRANO PARODYK JŲ KRANĄ
BONKOMIS 12 ANČŲ IR PILNOM KVORTOM

BREWED BY
HAFFENREFFER & CO., Inc., Boston, Mass.
BREWERS SINCE 1870

Copyright 1939, Haffenreffer & Co., Inc.

K
DARBO
Prenu
Amerikoje
Pietų Amer
Kanadoje
Amerikoje
Kanadoje ir
Valstijų
Anskelbimų
Kreipiantis
adresuokite:
K
253 Broadw

NO. 49

Soviet Degin

VISAS PASA
NASI MAS
GES

Suomijos žn
ginasi. Nusl
karo laivą ir
lino "skraidom

Pagaliau St
tovo valdžia u
ir taikingą s
Užpuolė nei
skelbdama, ly
Japonija užpi
arba Italija eti

Lapkričio 30
rusų orlaiviai į
j Suomijos m
tancias ir užde
bas, nuo kurių
jau pradėjo l
pačiu laiku bo
nas pradėjo
Suomijos paj
nuo vandens,
armija su tan
sausžemiui lau
žmę.

Si pamedėli
saugos minis
oficialų prane
ko, kad per 4
vikų mėtomos
užmuše 85 žm
dė 182. Tarp t
žėistų esą dau
vaikų. Kai mot
kiais pradėjo i
ti, tai bolševik
šaudė jas iš kull
Nuo bolševik
daugiausia nuk
mijos sostinė
kur 65 žmonės b
ti, 160 sužeista, 2
sudeginti ir 233 n
bomis sugriauti.

Viborge 11 žn
mušta, Hangoj 6
14 sužeista. Pets
nusileido iš orlaiv
"skraidomoji armi
nas buvo užmuštas
Bolševikai buvo
pasauliui, kad šita
domoji armija" už
samos uostą. Bet
tenai laikėsi. Suon
ginklavę kuolais tu
tą 1200 bolševikų
apsupo ir paėmė n
šakoma, kad vieno
nusileidusius iš orla
bolševikus suomių
užmuše kočergomis.
iš tos parašutininkų
užsiėmė turi daug ju
Pirmą ir antrą užp
dienas suomių nuš
mėn 24 bolševikų or
ir sudaužė 36 užpuoli
tus. Rusų tankai es
kam netikę. Vienas k
iš suvis—ir iš bolš
tanko lieka tik skevel
Pirmą užpuolimo
bombarduoti H
vėstą ir tvirtovę. Bet b
tikrai negalėjo į tvirtov
sklypt. Per visą bomba
vėstą buvo užmušta tik
šimtai; tvirtovėi ju
vėstas nepadaryta. Bet
vėstai atidarė nuo kranto
vėstą, tai vienas bolš
vėstą karo laivas tuojaus
vėstą jūrij dugnan. Sako
vėstas "Kirovas", kuri
vėstą susidėjo iš 500—6
vėstą. Visi žuvo su l
vėstą. Kitas rusų karo laiv
vėstą smarkiai sugadintas
vėstą pakrypęs a